

IN **SANE**

1/2002

IN SANE

1/2002

1. vuosikerta

JULKAISIJA

Jyväskylän yliopiston
suomen kielen
opiskelijoiden
ainejärjestö Sane ry.

Suomen kielen laitos
/Fennicum

Seminaarinkatu 15
40351 Jyväskylä
www.jyu.fi/~sane

PÄÄTOIMITTAJA

Annukka Mäenpää

KIRJOITTAJAT

Maiju Ahola
Kukka Eerola
Päivi Hautalahti
Silke Jedlicka
Jaakko Junntila
Elina Koskela
Mikko Ljokkoi
Annukka Mäenpää
Leena Mäyry
Ilona Noponen
Minna Nousiainen
Maija Oivukkamäki
Saija Taivalmäki
Riina Vanttinen

TAITTO JA ULKOASU

Annakaisa Vääräniemi

PAINETTU

Jyväskylän
yliopistopainossa
maaliskuussa 2002

PAINOS

150 kpl

SISÄLLYS

● Pääkirjoitus	3
● Kertomuksia siitä, kuinka väärin meidät ymmärretään	4
● Alumnit opiskelijan oppaina Tommin tie toimittajaksi	5
Viestintäkonsultilla riittää töitä	6
● Melkeinsuomalaisena Suomessa	8
● Sanen hallitus 2002	10
● Osma valtasi Jyväskylän Mitä opintomme antavat äidinkielen opettajalle?	12
Osma pähkinänkuoressa	13
● Suomennosten helmiä	14
● Sanelaisten suosiossa	15
● Sanen itsenäisyyspäiväjuhlissa...	16
● Kirja-arvot	18
● Matkalla maailmalle!	20
Opiskelijavaihto-ohjelmat	20
Verlig hilsen fra Danmark!	21
Carpe diem - mutta älä tärjä	22
● Tarjalla on asiaa	24
● Fennicummin fiksut: Proffien profiilit	25
● Novelli: Äitiä ikävä	28
● Novelli: Hedelmä	31

Kannen kuva: Annakaisa Vääräniemi
Kuva on otettu Sanen itsenäisyyspäiväjuhlissa.

PÄÄKIRJOITUS

Kun aikaisemmin eri yliopistojen suomen kielen ainejärjestöt jakoi-
vat toisilleen omia ainejärjestölehtiään, oli meillä sanelaisilla
antaa vastalahjaksi vain vappuisin ilmestyvä huumorilehti Happykieli.
Vaikka perinteikkään Happykielen vitsit
ja hauskat jutut ovat viihdyttäneet luki-
joitaa kautta aikojen, ei se kuitenkaan
ole täysin pystynyt korvaamaan
Sanelta puuttuvaa asiapitoisempaa
lehteä. Useimmilta suomen kielen
opiskelijoilta syntyy tekstiä kuin
hämähäkiltä seittiä, ja siksipä on ollut
melkein häpeä, ettei sanelaisilla ole
ollut kunnan mahdollisuuksia omien
tekstiensä julkaisemiseen sekä tois-
tensa tekstien lukemiseen.

Idea InSanesta syntyi noin vuosi sitten keväällä. Asia pistettiin kesän
ajaksi hautumaan aivojen takaosioon, josta se taas syksyn tullen
poimittiin uudelleen työstettäväksi. Lehteä suunnittelemaan kutsuttiin
kaikki halukkaat sanelaiset, ja innostuneimpien kanssa kokoon-
nuimme jakamaan ideoitamme ja visioitamme tulevasta lehdestä.
Yhdessä päätettiin, että ensimmäinen numero julkaistaan keväällä
ainejärjestömme Sanen 35-vuotisjuhlan kunniaksi. Juttujen haluttiin
käsittelevän kaikkea maan ja taivaan väliltä, mutta lähinnä kuitenkin
meitä opiskelijoita koskevia asioita. Tyyli saisi myös olla vapaa.
Pääasia oli ja yhä edelleenkin on se, että kaikki halukkaat pääsevät
sekä tekemään lehteä että nauttimaan sen annista.

Useiden kokoontumisten ja juttujen teossa vietettyjen hetkien jäl-
keen on siis päädytty tähän, että pitelet käsissäsi ainejärjestö-
lehtemme InSanen ihka ensimmäistä numeroa. Tyytyväisenä voin kiit-
tää kaikkia kirjoittajia mielenkiintoisista jutuistaan. Yhtään täytejuttua
ei tarvinnut kirjoittaa vaan enemmänkin aikaa kului siihen, että
saimme kaikki jutut mahtumaan lehden sivuille.

Tämä kevät on sanelaisille kaksinkertaista juhla-aikaa.
Juhliessamme Sanen 35-vuotista taivalta menneisyydestä tähän
päivään, voimme ylpeänä aloittaa toiset 35 vuotta ainejärjestönä, joka
on yhtä ainejärjestölehteä rikkaampi kuin aikaisemmin. Toivottavasti
lehestä tulee pysyvä perinne ja innokkaita kirjoittajia löytyy jatkos-
sakin. Tokihan me toivomme, että Sanen 70-vuotispäivänä 35 vuoden
kuluttua juhliataan myös InSanen 35:tä vuosikertaa.

ANNUKKA MÄENPÄÄ

"Monet luulevat, että olen kävelevä kielitoimisto"

Kertomuksia siitä, kuinka väärin meidät ymmärretään

"Ai pitääks sitä opiskella ihan yliopistossa! Mää oon käyny peruskoulun ja puhun sitä mielestäni täysin ymmärrettävästi!"

Suomen opiskelija on tyhmä.

"Voi ei, nyt sun seurassa ei enää uskalla puhua mitään, kun sää varmaan tarkkaillet koko ajan kielivirheitä."

Suomen opiskelija on kielipoliisi.

"Sä ootkin aina ollu kiinnos-

tunu kaikista oudoista sanoista ja murteista."

Suomen opiskelija on kummajainen.

Tämä ainevalinta herättää ihmisissä taatusti reaktioita. Jokainen sanelainen on varmasti saanut kuulla klassikot "etkö sää vielä osaa sitä" ja "susta tulee sitten äidinkielen opettaja". Leimautumista normatiiviniiloksikaan ei voi välttää. Väärin ymmärretty kertoo:

"Mun oletetaan hallitsevan pilkkusäännöt helevetin hyvin." Maallikko uskookin kieliopin olevan kaikki, mitä kielen opiskelijan lukujärjestys sisältää. Moni ilmoittaa myös inhonneensa aikoinaan koko kielioppia ja etenkin äidinkielen opettajaansa.

Suomen lukijan seurassa puliaiset pelkäävät hyvin usein käyt-

tävänsä kieltä väärin:

"Arvaa onko mulla paineita kirjoittaa sulle kirjeitä kun tiedän, kuinka älyttömän tarkkaan katot kaikki jutut."

Onneksi apu on lähellä - tietäähän suomen opiskelija mikä on oikein ja ratkaisee siis kielipulman jos toisenkin. Eräs uhri tilittää: "Monet luulevat, että olen kävelevä kielitoimisto. Mutta sitä en todellakaan ole!" Apua saatetaan pyytää niin työhakemuksen kuin opinnäytteenkin kieliasun tarkistamiseen.

Silloin voi herua jo hieman tunnustustakin, mutta annas olla, jos suomen opiskelija itse lipsauttaa suustaan jotain epämääräistä. Reaktio on silloin tyyliä "ihan hyvä että sää luet sitä suomea."

MIKKO LJOKKOI

Alumnit opiskelijan oppaina

Kielten laitokset järjestivät yliopistopäivät 19.-20.10.2001. Myös suomen kielen laitoksella vietettiin silloin avointen ovien päivää. Yksi antoisimmista tapahtumista oli alumnitapaaminen, jossa laitokseltamme valmistuneet maisterit kertoivat opiskelijoille, miten he ovat sijoittuneet työelämään ja millaisia eväitä

suomen kielen opiskelu on heille antanut.

Työstään kertomassa olivat toimittaja Tommi Salo, viestintäkonsultti Satu Kivistö ja tiedottaja Hilkka Miettinen.

Myös oppikirjan tekijä Mari Hankalalla, äidinkielen opettaja Kaija Nukarisella ja S2-opettaja Heidi Vaaralalla oli hyödyllistä

tietoa kerrottavanaan opiskelijoille. Tapaaminen oli onnistunut ja tulevaisuudessa laitoksellamme tehdään varmasti enemmänkin yhteistyötä alumnien ja opiskelijoiden välillä.

Kerromme millainen oli toimittaja Tommi Salon ja viestintäkonsultti Satu Kivistön matka suomen opinnoista työelämään.

Kynä on toimittaja Tommi Salon salainen ase tiedonvälityksen maailmassa.

laitoksen järjestämään alumnitapaamiseen kertomaan nykyisestä työstään sekä sitä edeltäneistä yliopisto-opinnoistaan.

Viestinnän opintoja ja työkokemusta

Kun äidinkielen opettajan ura ei kiinnostanut, oli pedagogisten opintojen tilalle siis keksittävä jotain muuta. Niinpä Salo haki sivuaineikseen viestintäaineita. Hyvin onnistuneiden pääsykokeiden kautta tiet aukenivat halutuille luennoille, joilla käymisen seurauksena opintorekisterissä komeilevatkin yhteisöviestinnän appro sekä journalistiikan ja puheviestinnän lähes valmiit cumut. Sivuaineinaan Salo on lukenut multimediaa, estologiaa ja monien suomen opiskelijoiden tavoin myös kirjallisuutta.

Ensikosketuksensa toimittajan hommiin Salo sai vuonna 1998 kesätyössään paikallislehdessä. Hän kertoo tämän työkokemuksen saaneen hänet kiinnostumaan ammatista, ja valitsemallaan tiellä hän yhä vieläkin tallustaa.

"Ajattelin, että vaikka tämä lehti ei ole minua varten, tämä työ kyllä voisi ollakin."

Toimittajan taitojaan Salo on päässyt kartuttamaan myös journalistiikan opintojen neljä kuukautta kestäneessä harjoittelussa Kainuun Sanomissa.

Jatkuu seuraavalla aukeamalla...

Tommin tie toimittajaksi

Jokainen suomen kielen opiskelija varmasti tietää mitä "opettajaputkeen" luiskahtaminen tarkoittaa. Opettajiksi haluaville opettajaputki on kohtalaisen helppo tie, joka ennemmin tai myöhemmin vie haluttuun päämäärään eli opettajan ammattiin. Muita uria suunnitteleville suomen kielen opiskelijoille tämä kyseinen putki taas on kuin valtaisa imuri. Se imaisee helposti sisäänsä epävarman opiskelijan, joka ei vielä osaa päättää, mitä muuta suomen kielellä voisi tehdä kuin opettaa. Opettajaputki-

imuria vastaan toki kannattaa taistella, jos ei luokan eteen mieli. Hyvä ase sitä vastaan on päättäväisyys ja oman unelma-ammatin löytyminen.

Kun Tommi Salo aloitti suomen kielen opintonsa Jyväskylän yliopistossa vuonna 1995, hän oli yksi heistä, jotka ovat vakaasti päättäneet olla valmistumatta opettajaksi. Tässä päätöksessään hän on kunnioitettavasti myös pysynyt. Nykyään Jyväskylän Kuokkalassa toimivassa Viestintä-Papricossa toimittajan työtä tekevä Salo saapui Suomen kielen

...jatkuu edelliseltä sivulta.

Nykyiseen työpaikkaansa Salon puolestaan kuljetti puhelinsoitto ystävältä, joka kertoi erään viestintätoimiston kaipaavan uusia kirjoittajia. Salo päätti ottaa tilaisuudesta vaarin, ja soitti toimistoon.

Muutaman jutun kirjoitettuaan hän huomasi olevansa yksi firman neljästä täyspäiväisestä työntekijästä. Työtehtäviensä Salo kertoo olevan viestintää laidasta laitaan, mutta lähinnä ne vastaavat toimittajan hommia. Viestintätoimiston asiakkaina on muutamia isoja firmoja, jotka pääasiassa tilaavat heiltä erilaisia tekstejä asiakaslehtiinsä.

Toimittajiksi mieliville Salo suosittelee leikkillisesti "kaaoksenhallintakurssia", ja viestinnän opinnoista hänellä on mielipide valmiina.

"Eivät viestinnän opinnot autuaaksi tee, mutta paperilla ne kyllä näyttävät hyvältä, Salo selvittää ja jatkaa, että erään tutkimuksen mukaan noin puolet päätoimittajista pitää journalistiikan approbaturia riittävänä."

"Vain harva vaatii työntekijöiltään journalistiikan koko oppimäärää."

Vakuuttaminen on tärkeintä

Hyvänä pohjana toimittajan ammatille Salo pitää suomen kielen, viestinnän ja jonkun erikoisalan, kuten esimerkiksi yhteiskuntatieteiden, opintoja. Tärkeimpänä hän kuitenkin pitää sitä, että osaa vakuuttaa lehden päätoimittajan omista kirjoitustaidoistaan. Työnantaja pysyy tyytyväisenä voidessaan olla varma siitä, että tekstiä syntyy mistä vain, ja vähän kovemman paineen alla.

Suomen kielen lukijoiden valttikortti on hyvä kielentuntemus, ja onkin aivan päätoimittajasta kiinni, pitääkö hän tärkeämpänä suomen kielen vai viestinnän opintoja. Niille, joille ei työpaikka lehtialalla ole vielä auennut, Salolla on kullannarvoinen neuvo.

"Valmiita juttuja kannattaa rohkeasti tarjota lehtiin, koska lehdistä on aina tarvetta hyville jutuille. Vaikka ensimmäinen lehti kieltäytyisikin kunniasa, jo toinen saattaa kiinnostua jutustasi."

ANNUKKA MÄENPÄÄ

Viestintäkonsultilla riittää töitä

"Oletteko ajatelleet, että voisitte lähteä tekemään omaa bisnestä tällä kielihommalla", kysyy viestintäkonsultti Satu Kivistö suomen opiskelijoilta. Vastaukseksi hän saa joukon kieltäviä pään pyöryksiä.

Harva on tullut ajatelleeksi, että suomen kielen asiantuntija voi elättää itsensä myös yksityisyrittäjänä. Kivistö saa asian kuulostamaan helpolta ja kannattavalta. Töitäkin riittää niin paljon kuin vain jaksaa tehdä.

Satu Kivistö kävi nuoruudessaan Teknillisen korkeakoulun ja valmistui puusepän teollisuuden teknikoksi.

Tuotannosuunnittelijana työskennellessään hän huomasi, että työ ei ollut tarkoitettu hänelle. Tärkein mitä hän tulevaisuutensa kannalta oppi oli se, että hän huomasi kuinka yritysten ja organisaatioiden viestintä oli usein huonolla tolalla.

90-luvun alussa Satu päätti istahtaa takaisin koulun penkille. Jyväskylän yliopiston suomen kielen opinnot vaikuttivat houkuttavilta ja Satu aloitti suomen kielen pääaineopiskelijana. Kun hän hoksasi, että opettajan homma ei ollut häntä varten, hän hakeutui rohkeasti viestinnän sivuaineopintojen pariin.

"Se oli kaikkein vaikein juttu, että pääsin itseni kanssa sovintoon siitä, että se viestintä on se mun juttu", Satu toteaa ja kannustaa opiskelijoita olemaan rehellisiä itselleen.

Kun Satu sai opintonsa päätökseen, hänellä oli plakkarissaan suomen pääaineopintojen lisäksi cumu kirjallisuudesta ja appro puheviestinnästä ja journalistiikasta. Gradun hän teki erään viestintätoimiston tiedotteiden ymmärrettävyydestä, taka-ajatuk-

sena mahdollinen työpaikka.

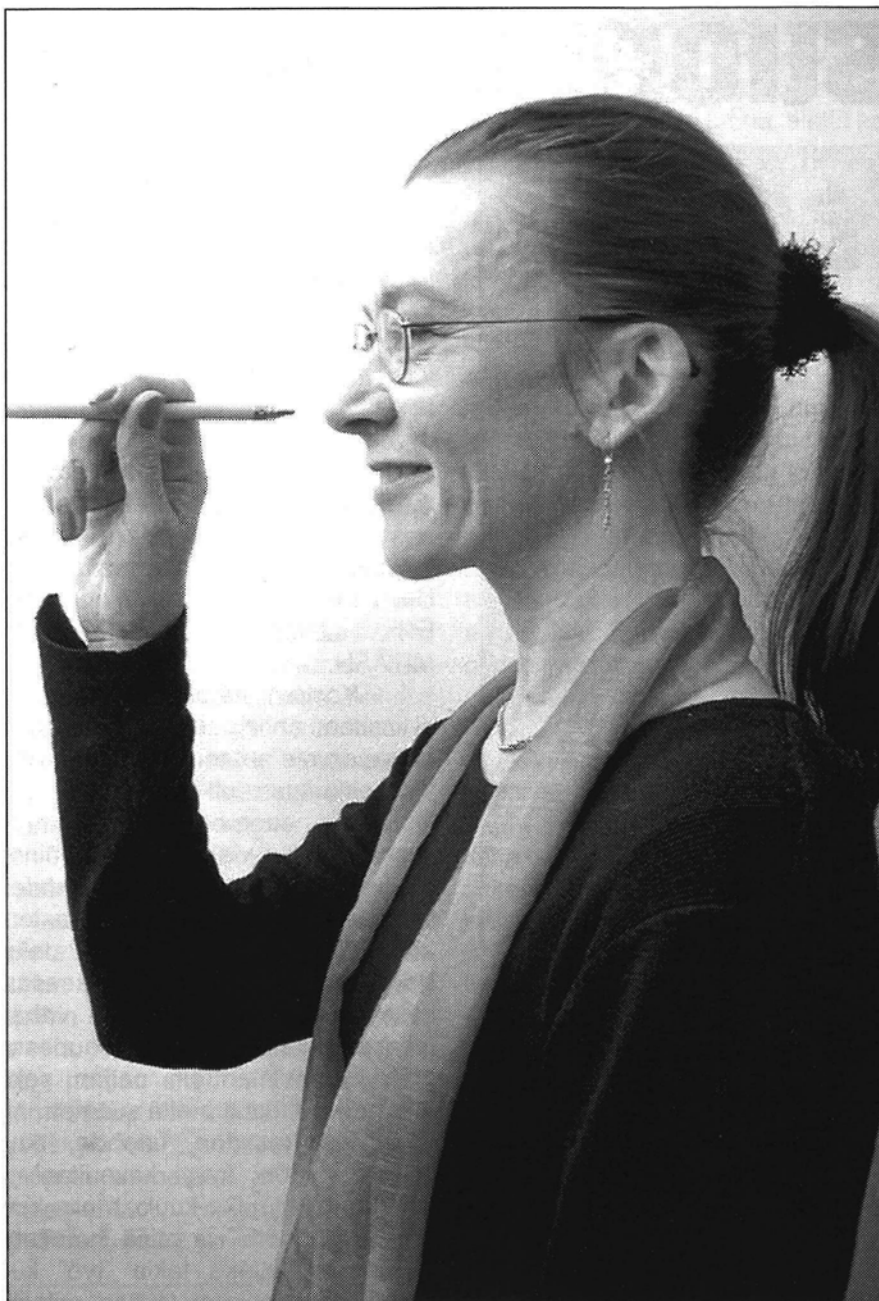
"Ajattelin, että tässä hän seura urkenee viestintäjohtajana josain suuressa ja kansainvälisessä viestintäyrityksessä, kun teen gradun tiedotteista", Satu muistelee. Myöhemmin hän huomasi, että täytyy edetä rauhallisesti ja nykyään yrittäjää ei viestintäjohtajan tuuliselle ja yksinäiselle huippupaikalle saisi millään.

Elämän täyttymys

Opintojen jälkeen Sadulle aukesi harjoittelupaikka helsinkiläisessä viestintätoimistossa. Työ oli hyödyllistä ja opettavaista, mutta materialistiksi itsensä tunnustavaa naista alkoi ärsyttää se, että hän teki pienellä palkalla sellaisia töitä, joita hän olisi voinut tehdä itsenäisestikin ja saada kaikki rahat itselleen.

Harjoittelun jälkeen Satu alkoi tehdä koulutuksia. Suomen kielen ja viestinnän asiantuntijalle riitti kysyntää yritysten puhe- ja kirjoitusviestinnän kursseille ja erilaisiin työllisyyskoulutuksiin. Satu kehuu, että suomen kielen osaajalla on aina töitä kouluttajana, jos siitä vain tykkää. Hän halusi kuitenkin kehittää itseään ja päästä viestinnän hommiin.

Koulutusten yhteydessä tekemiensä tuttavuuksien kautta eräästä yrityksestä otettiin Satuun ennen pitkää yhteyttä ja kyseltiin kiinnostaisiko eräs maailmanlaajuinen it-puolen kehityshanke, johon tarvittaisiin viestintäpuolen ihmistä. Se oli viestijän elämän täyttymys. Hän tekee

Kynä on myös viestintäyrittäjä Satu Kivistön salainen ase tiedonvälityksen maailmassa.

edelleen töitä samalle firmalle konsulttipohjalta.

Oma yritys kannattaa

Jo koulutuksia tehdessään Satu huomasi, että oman firman perustaminen kannattaa, koska yritykset kyselivät koulutusten palkanmaksun yhteydessä mahdollisuutta laskuttaa opetuspalkkiot.

"Menin ja perustin itselleni firman eli toiminimen. Rekisteröityminen maksoi noin 300 markkaa. Kaikkein vaikein juttu siinä oli keksiä firmalle nimi. Ainakin kymmenen

nimiehdotusta tuli bumerangina takaisin. Vihdoin mun tyttö keksi, että kävisikö Viestintä Kielipuu. Se kävi ja pystyin alkaa laskuttamaan."

Sadun mielestä ainut vaikea juttu yrityksen pyörittämisessä on kirjanpito, jos ei osaa sitä ja vaikka osaisikin, se on työlästä. Palvelun voi kuitenkin ostaa edullisesti alan yrityksestä niin kuin Satukin tekee.

Tällä hetkellä Viestintä Kielipuulla on asiakkaana kolme yritystä, joille Satu tekee erilaisia sisäisen ja ulkoisen viestinnän projekteja. Hän muun muassa toimittaa henkilöstölehtiä ja tekee Internet-

sivuja.

"Oman yrityksen perustamista ei kannata pelätä. Se vaatii vain oma-aloitteisuutta ja rohkeutta. Töitä olisi tarjolla vaikka kuinka paljon, mutta sen olen joutunut päättämään, että teen töitä vain kahdeksasta neljään ja pidän viikonloput vapaana. Perheenkin kanssa pitää olla ja muutakin elämää täytyy olla."

Hyöty irti opinnoista

Sadun ensimmäisestä ammatista on ollut loppujen lopuksi erittäin paljon hyötyä. Tämänhetkiset asiakasyritykset ovat kaikki jollain tapaa tekemisissä puuteollisuuden kanssa.

"Siitä on ollut hyötyä, että tunnen sitä käytännönkin tekniikkaa. Työ, mitä käytännössä teen on sitä, että yritän saada it-ihmisten slangin sellaiseksi, että muutkin ymmärtävät sitä. Olen kiittänyt sitä, että tein gradun tiedotteiden ymmärrettävyydestä. Jouduin silloin myllertämään ymmärrettävyyden kanssa pohjamutia myöten."

Oppimiaan pilkkusääntöjä Satu ei pidä niin suurella arvolla ja sukukielille hän ei osaa antaa arvoa ollenkaan. Nykyisessä työssään Satu käyttää työkielenä lähinnä englantia. Suomen kieliopin ymmärtäminen ja tieto erilaisista teksteistä ovat työssä kuitenkin kullan arvoisia työkaluja.

Tietämystään eri murteista ja kirjallisuudentuntemustansa yrittäjä osaa myös käyttää hyödykseen. Hän tapaa paljon ihmisiä ja kehuu, että kanssakäymistä helpottaa, kun keksii fiksuja puheenaiheita lounailla.

"Kirjallisuudesta pystyy ammentamaan tietoa. Sitä näyttää viisaammalta kuin onkaan ja ihmiset pitää tosi kulturellina ihmisenä", yrittäjä nauraa.

Yksityisyrittäjyyden ainoana huonona puolena Satu pitää sitä, että hänen täytyy hankkia ja maksaa oma jatkokoulutuksensa itse.

Viestintäkonsulttina hän kehuu pääsevänsä kiinnostavampiin ja monipuolisempiin hommiin kuin jonkin yrityksen tiedottajana, koska yrittäjä voi itse valita asiakkaansa ja tehtävät, jotka haluaa ottaa hoitaakseen.

SAIJA TAIVALMÄKI

Melkeinsuomalaisena

Suomessa

Kuva: Annukka Mäenpää

Silke Jedlicka on itävaltalainen vaihto-opiskelija Jyväskylän yliopiston suomen kielen laitoksella.

Muutama viikko sitten minulta kysyttiin, voinko/haluanko kirjoittaa artikkelin InSane-lehteen. Mietin aika kauan, mitä voisin kirjoittaa ja millä tavalla, ettei kukaan loukkaantuisi.

Ennen kuin aloitan kirjoittaa opiskelustani täällä Jyväskylässä, kerron vähän itsestäni. Vuonna 1997 aloitin opiskella Wienin yliopistolla fennougristiikkaa pääaineena ja

Kiinan opinnot sivuaineena. Fennougristiikka sen takia, että minun tavoitteeni oli oppia suomea. Valitettavasti en ollut tarpeeksi rohkea enkä tiennyt tarpeeksi opiskelusta Suomessa, että olisin heti yrittänyt hakea opiskelupaikkaa suomalaisesta yliopistosta.

Wienin yliopistolla fennougristiikan opiskelu keskittyy enemmän unkarin kieleen, mikä ei ole ihme, kun

Unkari on meidän naapurimaa. Eli on pakko lukea unkaria, Unkarin kirjallisuutta,... mutta "Suomen opinnot" ovat vain valinnaisia, paitsi että suomen kieltä on pakko opiskella kaksi lukukautta.

En ollut kovin onnellinen siitä, joten kahden vuoden kuluttua päätin lähteä vaihto-opiskelijaksi Jyväskylään. Olin ollut jo pari kertaa Suomessa. Saapuessani Jyväskylään halusin heti puhua suomea, mutta huomasin heti, että ihmiset Suomessa puhuvat muuta kieltä kuin meille Wienissä opetettiin. EN YMMÄRTÄNYT YHTÄÄN MITÄÄN.

Koska minä olen ihminen, joka ei koskaan anna periksi (tähän asti en ainakaan ole antanut), menin kaikille kielikeskuksen ulkomaalaisille järjestämille suomen kursseille. Ja koska en ollut vielääkään tyytyväinen minun kielitaitooni näiden kahden lukukauden jälkeen, lähdin lastenhoitajaksi viideksi kuukaudeksi Pohjavaaralle. Siellä hoitaessani kaksi lasta maatalossa, ja vähän työskennellessäni maataloudessa olen oppinut erittäin paljon sekä Suomen kulttuurista että suomea.

En koskaan unohda, kun "minun" tyttöni kysyi kaveriltani ja minulta jotain, joka kuulosti niin kuin "mitäs työ teette" ja minä ihmettelin koko ajan, minkä takia "työ" kun emme juuri tehneet yhtään mitään. Se "työ" oli kyllä "te"... Minun piti vaan oppia...

Viiden kuukauden jälkeen oli pakko lähteä takaisin Itävaltaan, vaikken halunnut ollenkaan. Takaisin Wienissä sain pienen kulttuurishokin. Kaupunki oli maaseutuelämän jälkeen minulle liian iso ja siellä oli liikaa ihmisiä. Aina kun minulla oli loma, lähdin Suomeen, ja lopulta kahden vaikean lukukauden jälkeen lähdin ihan pysyvästi SUOMEEN, koska olin saanut opiskelupaikan Jyväskylän yliopistolta. Opiskelen Saksan kieltä ja kulttuuria pääaineena, Suomen kieltä ulkomaalaisille, Suomen kirjallisuutta ja vähän hungarologiaakin sivuaineina.

Minun täytyy myöntää, että

alku oli erittäin hankala ja vaikea! Annoin jo melkein periksi, mutta kukaan ei olisi uskonut, että lähtisin takaisin Itävaltaan! En edes minä! Nyt tiedän että vaihto-vuosi on ihan erilainen kuin elämä varsinaisena opiskelijana... En tarkoita tenttejä, ne eivät ole ongelma minulle... Silloin vaihto-opiskelijana en opiskellut suomalaisten kanssa, tutustuin kyllä suomalaisiin yliopiston ulkopuolella, mutta nyt opiskelen melkein vain suomalaisten kanssa. Silloin ei ollut vaikeuksia tutustua opiskelukavereihin, koska jokainen meistä olivat samassa tilanteessa, enemmän tai vähemmän kaukana kotoa. Uskoin, että tullessani Jyväskylään, heti tutustuisin ihmisiin ja löytäisin ystäviä.

Uskoin kyllä, mutta kukaan ei voi kuvitella, miten vaikeaa se ihan tosissaan oli ja edelleenkin on! En halua valittaa, minä vain kerron minun kokemuksistani. Vaatii paljon työtä, jos haluaa tulla hyväksytyksi suomalaisten joukkoon.

Vielä muutaman viikon ja monen yrityksen jälkeen istuin yksin kursseilla. Kukaan suomalaisista opiskelijoista ei aloittanut kertaakaan puhua minulle, jossain vaiheessa rupesin ihmettelemään, onko minussa vika. Niin tapahtui, mitä piti tapahtua, podin ensimmäisen kerran elämässäni koti-ikävä (vaikka Jyväskylässä olinkin kotona). Kaipasin perhettäni ja olin todella masentanut. Matkustin välillä Itävaltaan, koska en olisi jaksanut olla

yksin Jyväskylässä enää, minun piti vain jutella ihmisten kanssa. Vaikean lukukauden jälkeen olin joulunakin Itävallassa perheeni luona, sieltä sain sitten taas voimaa jaksaa eteenpäin.

Joskus puhuin sitten muiden ulkomaalaisten kanssa, jotka nyt asuvat pysyvästi Suomessa, ja kaikki kertoivat, että sellaista se vain on. Tähän on pakko tottua. Se vain kestää, minun pitäisi olla kärsivällinen.

Myönnän, että olen tutustunut jollakin tavalla muutamaan suomalaiseen (näille olen todella kiitollinen, että he puhuvat kanssani ja antavat minulle tunteen, ettei minussa olekaan vikaa!), Jyväskylästä on taas tullut minulle koti, opiskeluni sujuu aika hyvin, mutta edelleenkin tilanne on iso haaste minulle.

Olen iloinen, etten antanut periksi, koska opiskelu Jyväskylässä/Suomessa on erittäin mukavaa, vaikka vaikeakin. Eniten pidän yleisistä tenttipäivistä! Itävallassa semmoisia ei ole olemassaakaan, siellä on pakko odottaa, että joskus sitten saa kirjoittaa tenttejä. Ehkä juuri sen takia teen joka tenttipäivänä ainakin yhden tentin.

Kaikki professorit/lehtorit/opettajat ovat tosi ystävällisiä ja reiluja, saan jopa käyttää sanakirjaa jossain tentissä, en kaikissa tietenkään. Yleensä minuun suhtaudutaan samoin kuin suomalaisiin, mikä on mielestäni hyvä asia, sillä en halua minua kohdeltavan ulkomaalaisena.

Vaikka edelleenkin on silloin tällöin kieli-ongelmia, kaikki ovat kärsivällisiä ja auttavaisia.

Pidän ystävällisestä suhteesta opettajien ja opiskelijoiden välillä.

Tullessani ensimmäiselle kurssille, joka oli integroituna suomalaisten kanssa, minä olin todella paniikissa, koska jotenkin en voinut kuvitella, että minä voisin suorittaa saman kurssin kuin äidinkielliset ihmiset.

Nyt juuri ne kurssit ovat minun suosikkini, en koskaan jäisi pois sieltä! Vihdoinkin minulla on mahdollisuus oppia oikeasti suomea. Mikä onkaan parempaa kuin opiskella äidinkiellisten ihmisten kanssa?

Halusin vain kertoa vähän kokemuksistani, elämästäni Suomessa ja että taas viihdyn hyvin täällä Jyväskylässä, olen taas kotona! Tämä tutustumisongelma järjestyy varmasti tulevaisuudessa ja suomen kielen opiskelua jatkan mahdollisimman pitkään.

Rakastan suomen kieltä, tätä teidän maatanne (voiko se olla minunkin, eli meidän?) ja erittäin paljon pidän näistä todella ihanista ihmisistä täällä!

Jos teistä nyt tuntuu, että haluatte kertoa minulle jotain tästä aiheesta tai ihan mistä vaan, niin toki voi ottaa yhteyttä minuun, olisin jopa iloinen siitä!

SILKE JEDLICKA

silke_jedlicka@hotmail.com

INTEGROIDU VIITERYHMÄÄSI OSTA AITO, EDULLINEN OPISKELIJAHAAALARI

MHR-TYÖASUT
VOIONMAANKATU 6
JYVÄSKYLÄ
p. 620 710

Pyydä tarjous!

Sanen hallitus 2002

Saija Taivalmäki.
22. Nurmo.
Puheenjohtaja.
2. vuosikurssi.

Minä olen maailman paras minä. Olen oppinut oivan elämänsänteeni suuresti ihailemaltani Katto Kassiselta.

Minä pidän jalassani villasukkia, koska ne lämmittävät mukavasti silloin, kun on kylmä. Pidän jännityksestä ja vauhdista. Pidän myös merestä ja kesällä Tukholman yllä seilaavista kuumailmapalloista. Pidän kevätauringosta ja minttukrokanttisuklaasta.

Olen sanelainen, koska Sanessa voin tuntea kuuluvani johonkin tärkeään porukkaan, joka tekee tärkeitä asioita. Ennen kaikkea sanelaiset ovat mukavia ihmisiä, joiden kanssa vietän mielelläni vapaa-aikaani. Sane on kone!

Isona minusta tulee maailman paras aikän ope. Isous on minulle vielä hieman vieras käsite, mutta ehkä silloin, kun valmistun yliopistosta, tunnen itseni valtavan isoksi ja viisaaksi.

Haluaisin toisinaan, että aika kulkisi hitaammin enkä isontuisi ja viisastuisi niin nopeasti.

SANEN HALLITUS ESITTÄYTYY SEURAAVIEN KYSYMYSTEN AVULLA:

Minä olen...

Minä pidän...

Olen sanelainen...

Isona minusta tulee...

Haluaisin...

Minä olen Mäyryn Leena, ainakin useimmiten, mutta kovin usein myös kaikkea muuta.

Hanna Kataja.
20. Joutseno.
Varapuheenjohtaja.
1. vuosikurssi

Minä olen Hanna Kataja, Joutsenossa syntynyt Sanen varapj. Vuosimallini on 1982 eli olen kevään 2001 abiturientti.

Minä pidän Coffee Housesta - ehdottomasti paras rentoutumispaikka vaikkapa tentin jälkeen.

Olen sanelainen, koska haluan valvoa etujani ja etujamme sekä tietysti nauttia hauskaista vapaa-ajan toiminnasta ainejärjestössämme.

Isona minusta tulee äidinkielen ja kirjallisuuden kalvosulkeisia välttävä ope!

Haluaisin, että kaikilla olisi opiskeluajan päätyttyä unohtumattomia muistoja myös muualta kuin tenttisaleista.

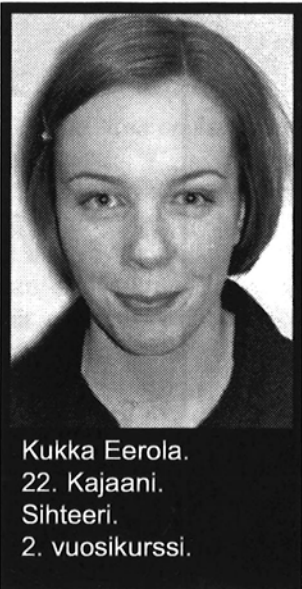
Leena Mäyry.
21. Alavus.
Taloudenhoitaja.
2. vuosikurssi.

Minä pidän Kjell Westöstä, Radiomafian Peltsin äänestä, Kortepohjasta sekä loputtomasta fiilistelystä (kyseisessä järjestyksessä). Pidän myös toiminnasta, syvälististä ruokapöytäkeskusteluista ja idealismista silloinkin, kun se menee äärimilleen.

Olen sanelainen, koska sanelaisuus on eräänlainen aate, ja minä tarvitsen aatteen ja toimintaa kokeakseni olevani elossa. Saneihmiset ovat sympaattista joukkoa, jonka kanssa on mukava toimia.

Isona minusta tulee jotakin äidinkielen opettajan ja aikuisen väliiltä. Haluaisin vain, että tämä opiskeluajan huolettomuus ei loppuisi koskaan.

Haluaisin myös kokea elämässäni mahdollisimman monenlaisia vaiheita, sillä ennemmin lyön toisinaan päätäni seinään kuin jälkikäteen kadun sitä, että en tullut lähteneeksi johonkin asiaan mukaan. Joka tapauksessa olen ihminen, jolle riittäisi varsin pieni taivas. Kun saisi elää arkea jonkun ihmisen kanssa ja vähän muuta, kyllä siinä olisi tarpeeksi elämäksi. Haluaisin myös, ettei kaikesta tarvitsisi aina luopua. Ja että Kjell Westö julkaisisi pian uuden romaanin.

Kukka Eerola.
22. Kajaani.
Sihteeri.
2. vuosikurssi.

Minä olen kaikkea makeaa rakastava ja tanssimisesta pitävä saneittö, joka toukokuussa täyttää kokonaiset 22 vuotta.

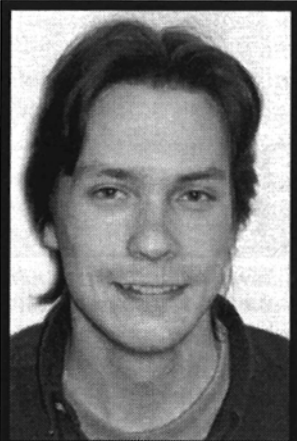
Minä pidän siitä, että on koko ajan jotain tekemistä, muutoin muutun sohvaperunaksi.

Olen sanelainen, koska tykkään puuhata Sanessa ja sanelaisten kanssa.

Isona minusta tulee viestinnän ammattilainen.

Haluaisin kaikenlaista, mutta juuri tältä seisomalta haluaisin lähteä maailmanympärimatkalle ja unohtaa hetkeksi kaiken opiskeluun liittyvän.

Sanen hallitus 2002

Jaakko Junttila.
24. Kalajoki.
Hallituksen jäsen.
1. vuosikurssi.

Minä olen joskus ajatellut, toisinaan vielä useamminkin.

Minä pidän lujasti kiinni, etten putoaisi.

Olen sanelainen, koska sanelaiset ovat kauniita ja kivoja.

Isona minusta tulee iso ja kuuluisa, että kaverit voivat kertoa isoäideilleen, että tuon minä tunnen.

Haluaisin, että tulisi oikein lämmin kesä, aurinko porottaisi ja kuivattaisi kaikki sadepilvet.

Hallituksen varajäsenet:

Annukka Mäenpää
Ilona Noponen

Sanen edustajat

Osman hallituksen:

Varsinaiset jäsenet:

Annukka Mäenpää
Minna Nousiainen

Varajäsenet:

Jaakko Junttila
Anne Kultra

Sektorivastaavat:

Liikuntavastaava: Juha Kraapo
Yk-vastaava: Elina Koskela
Kulttuurivastaava: Annukka Mäenpää
Isäntä: Harri Onnila

Emäntä: Mari Heikkilä

Sopo-vastaava: Tarja Tuominen
Kopo-vastaava: Sanna Luokomaa
Alumnivastaava: Hanna Männikkö
Harrastevastaava: Riina Pulkkinen
Tiedotusvastaava: Kukka Eerola
Tasa-arvovastaava: Markku Vainikainen
Kv-vastaava: Hanna Männikkö
Sähköpostivastaava: Tiina Järvinen
WWW-vastaava: Riina Pulkkinen ja Tiina Ylönen
Bilevastaava: Sanna Luokomaa
Lehtivastaava: Annukka Mäenpää
Musiikkivastaava: Hanna Männikkö

Juontajiksi

9.4.2002 pidettävään
Sanen 35-vuotisjuhlaan valittiin
Jaakko Junttila ja Anne Kultra.

Elina Koskela.
20. Jyväskylä.
Hallituksen jäsen.
2. vuosikurssi.

Minä olen Elina Koskela, Sanen hallituksen jäsen, YK-vastaava ja yleissihlari. Ikää on vaivaiset 20 vuotta (elokuussa 21) ja olen jyväskyläläinen jo vuodesta 1984.

Minä pidän aurinkoisista pakkaspäivistä, metsästä, ihmisistä, sanoista, llokiven perunakuorukoista, Suomi-musiikista, Ansasta ja Oivasta, tähtitaivaasta ja jäätelöstä.

Olen sanelainen, koska en ole kyennyt sitä välttämään... Eikun ihan oikeesti, Sane on kiva.

Isona minusta tulee äidinkielenopettaja, kai.

Haluaisin juuri nyt parantua pikaisesti flunssasta.

Sanna Luokomaa.
23. Laukaa.
Hallituksen jäsen.
2. vuosikurssi.

Minä olen pieni ja aina kylmissäni. Mutta siitä huolimatta oikein tyytyväinen elämääni – niin opiskelijaelämääni kuin elämääni kaiken tämän yliopistorumban ulkopuolella.

Minä pidän kaikesta lämpimästä: kuumasta kaakaosta kermavaahdon kanssa, paksuista villasukista, kesästä ja auringosta – ja siitä lämpimästä kainalosta johon käpertyä. Lisäksi pidän oikein kovasti pikkusiskostani.

Olen sanelainen, koska kunnon opiskelijan tulee kuulua ainejärjestöön! Tosin olen sanelainen myös siksi, että sanessa saa hengata aivan mahtavien ihmisten kanssa ja se on ainejärjestö, jossa oikeasti tapahtuu ja saa laittaa tapahtumaan, jos siltä tuntuu.

Isona minusta tulee iso ja rikas. Motto, jonka äiti on istuttanut minuun. No,

en oikeastaan tiedä juuri nyt kummas-takaan. Kumpaakaan en oikein tavoittele. Toivoisin, että isona voisin tehdä jotain sellaista, josta oikeasti nautin. Oli se sitten karttakepin heiluttamista tai jotain muuta. Just nyt en tiedä. Enkä oikeastaan vielä tahdokaan tietää. Olen täysin tyytyväinen tähän tiedottomuuteen, joka leimaa tätä opiskelijan elämää...

Haluaisin, että koskaan ei olisi kylmä. Joko alan kulkemaan kuumavesi-pullot kainalossa tai sitten vain odotan kesää. Tai lähdän vaihtoon lämpimään maahan. Tai ulkomaanmatkalle. Tai sitten vain juoksen päivät putkeen itseni hieken. Lisäksi haluaisin olla kerran viikossa oikein masentunut ja surullinen, jotta kaikki ne pienet iloiset ja onnelliset hetket tuntuisivat sata kertaa paremmilta.

Viikonloppu vipinää täynnä:

Joukko innokkaita osmailijoita ympäri Suomen saapui Jyväskylään maaliskuun 8. päivänä ensisijaisena tarkoituksenaan viettää hauska viikonloppu muiden suomenlukijoiden seurassa. Jotta reissaajien toive saatiin toteutettua, paikkittiin Sanessa pitkää päivää niin muonitusta kuin erinäistä ohjelmaaakin suunnitellen. Vaiva kuitenkin palkittiin, ja sanelaisetkin saivat viikonlopun aikana hengähtää viimeistään lauantai-iltana, kun Elohuvisissa pistettiin jalalla koreasti.

Osmaviikonloppu pyörähti käyntiin toden teolla perjantai-iltana ensimmäisten osmailijoiden saapues- sa kampukselle yhtä aikaa ruokakasseja kantavien sanelaisten kanssa. Jännitystä elämään tarjosi heti ensimmäisenä Fennicumini ovi, joka – kappas vain – oli lukossa! Ovi kuitenkin tultiin ystävällisesti avaamaan sisältä käsin, ja illan paneelikeskustelun järjestely saattoi alkaa. Osmailijoita saapui Fennicumille tasaiseen tahtiin ja kun kaikki olivat saaneet mahansa täyteen maukasta kaalisalaattia ja vastaleivottuja sämpylöitä koitti paneelikeskustelun aika. Tällä kertaa keskusteltiin siitä, kuinka hyvin suomen kielen opinnot vastaavat äidinkielen opetuksessa vaadittavia tietoja ja taitoja. Paneelikeskustelun jälkeen matkan rasituksia pääsi karkoittamaan Sohville.

Lauantaipäiväksi oli järjestetty jos jonkinmoista ohjelmaa, ettei vieraiden aika vain kävisi pitkäksi. Aamu alkoi laitosesittelyllä, jossa amanuenssi Tarja Puro kertoi ytimekkäästi laitoksemme toiminnasta. Ilmeisesti osmailijoita viehätti myös Fennicumini arkkitehtuuri, se kun kuulemma tuo erehdyttävästi mieleen arpakuution. Ehkä voimme ottaa tämän kohteliaisuutena.

Laitosesittelyn jälkeen kurnivat vatsat saatiin hiljennettyä opiskelijaravintola Wilhelmiinassa Mattilanniemessä, minkä jälkeen oli hyvä lähteä suunnistamaan kohti Parnells'ia. Tällä kertaa tarkoituksena ei suinkaan ollut istahtaa oluttuopin äärelle, vaan kokoontua antamaan ohjeistusta jännittävää ja vaativaa kaupunkisuunnistusta varten. Se vaati kilpailijoilta nopeuden lisäksi luovuutta ja nokkeluutta. Homman

Sanelaiset Riina Pulkkinen (vas.) ja Hanna Kataja (oik.) nauttivat saunaillassa muun muassa muualta tulleiden Osma-miesten seurasta.

OSMA

valtasi Jyväskylän

nimi oli nimittäin se, että joukkueille annettiin lista esineistä, jotka heidän piti hankkia ja toimittaa arvovaltaiselle tuomaristolle. Luultavasti kisa kirvoitti ilmaan naurua sekä kilpailijoiden että ohikulkijoiden keskuudessa, kun osmailijat mm. tunkivat Sokoksen sovituskoppiin hakemaan peilin takaa lappua asiakkaan sovitellessa kaikessa rauhassa vaatteita, kinusivat yhtä ranskalaista hampurilaispaikan asiakkaalta tai myyjältä, kyseivät ohikulkijoilta alkaako heidän sukunimensä kenties K:lla tai L:llä, yrittivät selittää maahanmuuttaja- baarinmyyjälle, mihin oikein tarvitsevat tuopinalusta, ostivat tyhjän pullon kirkkopuiston kioskilta tai vaihtoehtoisesti kaatoivat kiireellä kurkkunsa täyden... Palkintona oli upea kiertopokaali, joka syksyisen Turun osmailun jäljiltä oli yhä turkulaisten hallussa. Heillä olikin suurin paine lähteä kisaamaan: pokaali oli nimittäin unohtunut Turkuun! Niinhän siinä sitten kävi, että Turkuun voitto loppujen lopuksi meni, mutta vain minuutin erolla seuraavaksi tullesiin helsinkiläisiin. Sane jäi kotikenttään huolimatta viimeiseksi, mutta meidän joukkueemmehan tekikin kaiken tyylillä...

Illalla olikin luvassa saunomista Koas:in saunalla Kuokkalassa. Sauna osoittautui oikein viihtyisäksi,

eikä nälkäisenä tarvinnut taaskaan kärvistellä. Tarjolla oli muhkeita uuniperunoita vapaavalintaisen täyteen kera, sekä mukavaa naposteltavaa. Iltaan kuului myös virallisempi osuus: Aluksi pidettiin osman hallituksen kokous, jonka jälkeen koko porukka kerääntyi kevätkokoukseen. Kevätkokouksessa pohdittiin muun muassa sitä, kannattaako koko osma. Vastaus oli yksimielinen: kyllä kannattaa! Jos ei muuten, niin ker- tyypä matkoilta ainakin mukavasti sisustusvinkkejä! Yleinen mielipide oli, että reissuilla tutustuu uusiin ihmisiin ja kaupunkiin, sekä näkee millaista toiminta on muissa ainejärjestöissä. Toisten nurkissa nyhjämisestä ei suinkaan kannata ahdistua, sillä voithan vastavuoroisesti toimia itse majoittajana seuraavan Osman osuessa omalle opiskelu- paikkakunnallesi. Osa keskusteluun osallistuneista todella tiesi, mistä puhui, sillä joukossa oli peräti kahdeksan Osmaa kiertänyt konkari!

Paljonkin keskustelua viritäneen kevätkokouksen jälkeen lähestulkoon koko porukka suuntasi kohti Jyväskylän yöelämää. Jyväskylän Osma-viikonloppu alkoi lähestyä loppuaan, mutta ei hätää, syksyllä tavataan Tampereella!

KUKKA EEROLA

Mitä opintomme antavat äidinkielen opettajalle?

Perjantai-iltana Osma-viikonlopussa pidettiin perinteiseen tapaan paneelikeskustelu. Tällä kertaa aiheeksi oli valittu se, miten suomen kielen ja kirjallisuuden opinnot ja opettajan pedagogiset opinnot vastaavat äidinkielenopettajan työssä tarvittavia tietoja ja taitoja. Viime vuosina Osman paneeleissa on käsitelty usein nimenomaan vaihtoehtoja äidinkielen opettajan työlle. Nyt oli siis aika puhua siitä, mitä suurin osa meistä tulevaisuudessa kuitenkin tekee. Paneeli olikin todella antoisa ja mielenkiintoinen. Paneelin asiantuntijajäseninä olivat Jyväskylän yliopiston suomen kielen laitokselta valmistuneet ja nyt äidinkielenopettajina työskentelevät Jussi Kuutti ja Mari Mäki-Paavola, joista jälkimmäinen myös ohjaa harjoittelijoita Norssilla. Lisäksi paneelissa oli opiskelijaedustaja jokaisesta Osma-kaupungista.

Suomen kielen kurseista hyödyllisimpinä opettajan työtä ajatellen pidettiin peruskursseja äänne-, muoto- ja lauseopista, alueellisesta ja sosiaalisesta vaihtelusta ja kielenhuollosta, pedagogista kielitietoa (joka voisi kyllä olla hieman käytännönläheisempää), kirjoittamista ja erityisesti Jyväskylän kirjoittamisen opetus ja arviointi-kurssia. Kirjallisuuden opinnoista nostettiin esille analyysi- ja praktikum-kurssit. Myös puheviestinnän kurseja pidettiin tärkeinä; Jyväskylässä tosin pakollisesta 11

Mari Mäki-Paavola (ylh.)
ja Jussi Kuutti (alh.).

Kuvat: Kukka Eerola

opintoviikosta vain muutamaa pidettiin hyödyllisinä. Ehkä suurimpana ongelmana pidettiin mediakasvatuksen opetuksen puuttumista lähes kokonaan; esimerkiksi journalistiikan sivuaineopinnot kun eivät anna kovinkaan paljon käytännön eväitä opetukseen. Viestintähän on kuitenkin yhä tärkeämpi osa-alue äidinkielenopetuksessa.

Opettajan pedagogisiin opintoihin pääsyn vaikeus vaihtelee paljon kaupungista toiseen; Jyväskylässäkin sumaa on onneksi nyt saatu vähän purettua. Jyväskylässä ja Helsingissä on juuri otettu käyttöön opettajalinja. Ainakin Jyväskylässä opettajalinjaan on oltu tyytyväisiä; laitos on innostunut asiasta ja panostaa opelinjalaisiin. Harjoittelutuntien vähäisyyttä opettajaopinnoissa valiteltiin, mutta Mari Mäki-Paavola sanoi sen johtuvan yksinkertaisesti harjoittelijoiden liian suuresta määrästä opettajaa kohden: harjoittelutunteja ei kertakaikkiaan riitä enempää. Hän huomautti, että myös toisten tuntien seuraamisesta oppii paljon. Monet olivat sitä mieltä, että opettajaopinnoissa teorian ja käytännön suhde on väärä ja esimerkiksi eri luokkien oppisisältöihin tutustuminen saattaa jäädä puutteelliseksi.

Mari Mäki-Paavolan mielestä perustutkinto ei ikinä voikaan antaa kaikkea opettajan työssä tarvittavaa, vaan omaa aktiivisuutta ja opiskelua tarvitaan jatkuvasti. Hän myös muistutti, ettei yksittäisten kurssien arvosanoilla ole mitään väliä ja että opiskeluaikana kannattaa elää ja pitää silmät ja korvat auki: siitä on vähintään yhtä paljon hyötyä kuin itse opinnoista. Jussi Kuutti taas naureskeli sitä, että oppilaat luulevat, että opettaja tietää kaiken ja ettei hänen tarvitse mitenkään valmistautua tunteihin. Sekä Mari että Jussi sanoivat viihtyvänsä hyvin työssään. Jussi kertoi aluksi ihmetelleensä, voiko työ ylipäättään olla niin mukavaa!

ELINA KOSKELA

OSMA PÄHKINÄNKUORESSA:

- Osma ry on kaikkien suomen kielen opiskelijoiden kattojärjestö.
- Osmalla on kuusi jäsenjärjestöä: Kanta ry Turusta, Kopula ry Tampereelta, Sane ry Jyväskylästä, Siula ry Helsingistä, Suma ry Oulusta ja Täky ry Joensuusta.
- Osman toiminta on tarkoitettu kaikille suomenlukijoille iästä, vuosikurssista ja ainejär-

jestöaktiivisuudesta riippumatta.

- Osma kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Kokoontumiset järjestävät vuorotellen eri jäsenjärjestöt opiskelukaupungeissaan.
- Osman toiminta on sosiaalista ja rentoa, virallisuus ei tätä rekisteröityä yhdistystä liaksi paina. Kokoukset lohkaisevat viikonlopusta vain pienen palan, sitä paitsi niissä kuulee ja oppii paljon uutta.

- Osma ry:n jäsenjärjestöt kirjoittavat vuorotellen myös Äidinkielenopettajain liiton julkaisemaan Virke-lehteen. Osmankäämpälstalla puidaan suomen kielen opiskeluun ja opettamiseen liittyviä asioita.

- Jos haluat pysyä kärryillä viimeisimmistä Osma-uutisista, liity Osman sähköpostilistalle. Lähetä vain viesti subscribe osma-list osoitteeseen majordomo@helsinki.fi.

Suomennosten helmiä

Kun televisiossa joku lausahaa "God only knows" ja kuvaruudulle ilmestyy teksti "Jumalan ainoa nenä", sitä rupeaa väkisinkin pohtimaan, onko suomentajan päässä kaikki kohdallaan ja kannattaisikohan hänen kokeilla miltä esim. hitsaajan ammatti tuntuisi. Eikä tällainen virhe ole mikään harvinainen tapahtuma, vaikkakin suomennosvirheiden pahimmasta päästä se onkin.

Muutkin kuin minä ovat huomanneet, että suomentajilla sattuu silloin tällöin mokia ja innostuneimmat ovat koonneet niistä internetiin omat sivunsa. Näillä sivuilla ei, kuten ei myöskään tällä jutulla, ole tarkoitus kuitenkaan vähätellä kääntäjien ammattitaitoa vaan ainoastaan piristää ihmisten päivää. Kaikista kattavin käännoismokia sisältävä sivu löytyy osoitteesta <http://www.jounipaakkinen.fi/kaannos.html>.

Ja Darth Vaderin ystävät innostuvat varmasti sivusta <http://www.pp.htv.fi/jterho1/kukkaset>, jossa käsitellään Star Wars -käännoisten lukuisia virheitä. Kaikki vannoutuneet fanithan tietävät, että "ice-planet Hoth" on "kuuma jää-planeetta".

Kääntäjien työ ei todellakaan ole helppoa ja virheiden mahdollisuus kasvaa kiireessä. Suurin yksittäinen virheiden aiheuttaja on tietenkin se, että yhdellä sanalla voi olla monta eri merkitystä. Silti alla olevia esimerkkejä katsoessa on vaikea käsittää, miten suomentaja on luullut suomentamansa lauseen sopivan asiayhteyteen.

RIINA VÄNTTINEN

Sukelluskilpailussa:

"It was a tie"
"Kisan voitti solmio"

Kielitieteilijä verratessaan kahta puhenäytettä:

"This looks like a match!"
"Näyttää tulitikulta!"

Hätätilanteessa:

"Mayday mayday!"
"Vapunpäivä, vapunpäivä!"

Tatuointi:

"Born to party"
"Syntynyt puolueeseen"

"History is being made on my watch!"
"Historiaa tehdään minun kellollani!"

"Don't take one baby step out of the line"
"Älä pistä vauvaa astumaan tunnustusjonosta"

Golfista:

"He has a handicap of 5."
"Hän on ollut vammaisen 5-vuotiaasta."

Ja sitten on tietenkin kaikki ne tapaukset, joista ei voi sanoa muuta kuin HÄH? Toivottavasti repliikit on suomennettu suoraan kuvanauhalta, sillä se selittäisi edes vähän näitä suomennoksia:

"Fucker!"
"Isä!"

"Let's get ready to rumble!"
"Täältä tulee Rambo!"

"Never mind."
"Terve Mike!"

"You look like a moron."
"Näytät ihan mormonilta."

Ja eräs kaikkien aikojen legendaarisimmista käännoksista, joka oli eräässä Hollywood Expressin jaksossa:

"I've always been influenced by whatever my dad does."
"Vadaddas (!!!) on aina ollut suuri ihanteeni."

Kieli muuttuu jatkuvasti ja päivittäin syntyy uusia slangisanoja ja sanontoja. Suomentajilla onkin täysi työ pysyä kaikenlaisten uusien virtausten mukana. Mutta kaikkein tutuimmatkaan sanontatavat eivät aina aukene suomentajille:

Ennen esitystä:

"Break a leg!"
"Katkennutta jalkaa sinullekin"
(break a leg="lykkyä tykö")

"You got straight A's in 6th grade."
"Osasit kirjoittaa suoria A-kirjaimia kuudennella."

"I'm navy SEAL."
"Olen laivaston hylje."

"Ok, I guess we're up to speed"
(=selvillä tilanteesta)
"Sitten pitää kai turvautua spiidiin."

"What's up?"
"Kuka ylhäällä on?"

Silloin tällöin sattuu myös niin, että suomen kielen vaikutus tunkeutuu vahingossa käännoksen:

"The shirt that I spilled Margarita on"
"Paita johon sotkin margariinia"

"He's nuts!"
"Mieshän on natsi!"

Kaiken kaikkiaan suomentajat tekevät kuitenkin hyvää työtä. Edellä mainitut mokathan ovat vain murto-osa kaikista suomennoksista. Ja näkyyhän suomentajilla olevan myös tarvittaessa huumorintajua:

"I pray for your son, Kull."
"Rukoilen poikasi Kullin puolesta."

Kampus

Kirja

Kampus Kirja

Kauppakatu 9

40100 JYVÄSKYLÄ

P. 014-260 3157

F. 014-611 143

em ail kirjamyynti@kampusdata.fi

- Kirjat
- Julkaisut
- Opiskelutarvikkeet
- Yo-tuotteet

O P I S K E L I J A N O M A K I R J A K A U P P A

SANELAISTEN SUOSIOSSA

TOP 5

MUKAVIN LUENNOITSIJAJA TOP 4

1. Jouko Koivisto
2. Minna-Riitta Luukka
3. Seppo Pekkola
4. Veijo Hietala
(Turun yliopistosta)

TENTTIINLUKUSYÖMINEN /-JUOMINEN TOP 5

1. Karkki
2. Kahvi
3. Keksit
4. Vesi
5. Ei mitään!?

KOONNUT: MINNA NOUSIAINEN

ALOITTELUJUOMA TOP 5

1. Golden Capin Omena light
2. Viini
3. Päärynäsiideri
4. Viina mehun tai limsan kera
5. Koff III

TÄRKEIMMÄT SIVUAINEET TOP 5

1. Kirjallisuus
2. Journalistiikka
3. Pedagogiset opinnot
4. Historia
5. Draamakasvatus

JYVÄSKYLÄN PARAS BAARI TOP 3

1. Giggling Marlin
2. Elohuvi
3. Sohwi

HERKULLISIN UROS TOP 3

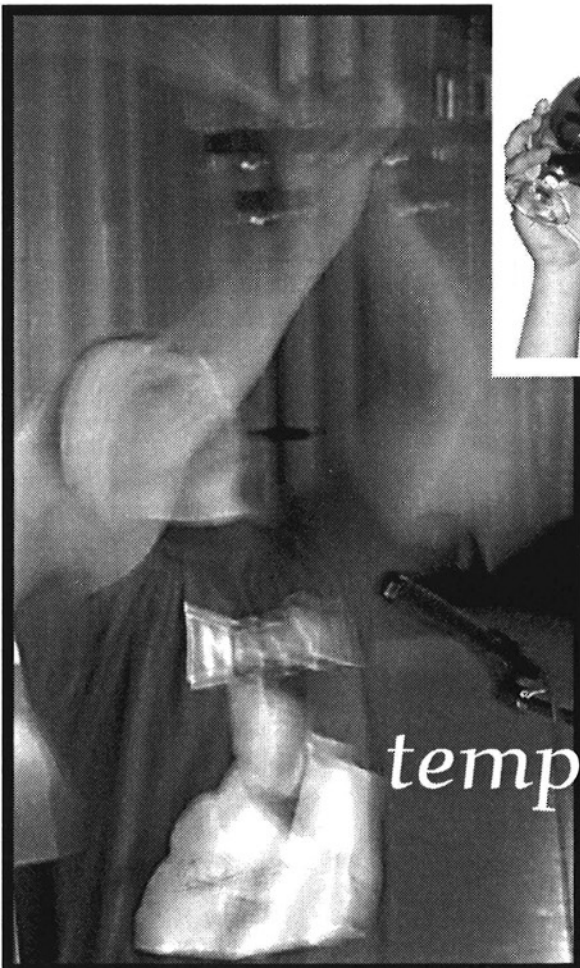
1. Robbie Williams
2. Peter Franzen
3. Veeti Kallio

...ja NAARAISTA mielipiteensä ilmaisi niin harva, ettei listaa saa aikaiseksi! Ääniä saivat mm. Sanna Luumi, Janina Frostell, Irina Björklund ja Nicole Kidman.

Sanen itsenäisyyspäiväjuhlassa

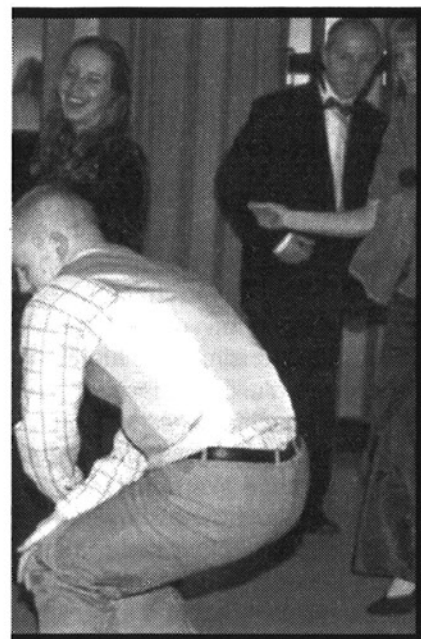
laulettiin,

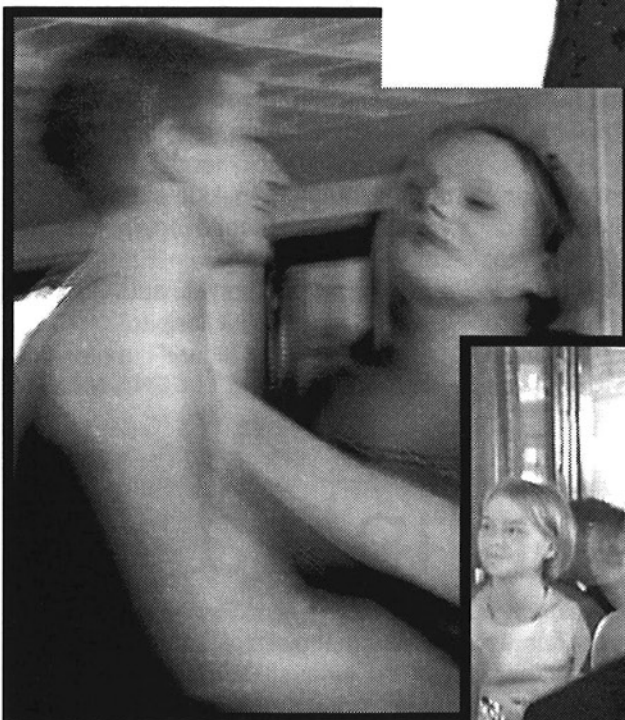
kilisteltiin,

temppuilitiin
ja
soitettiin,

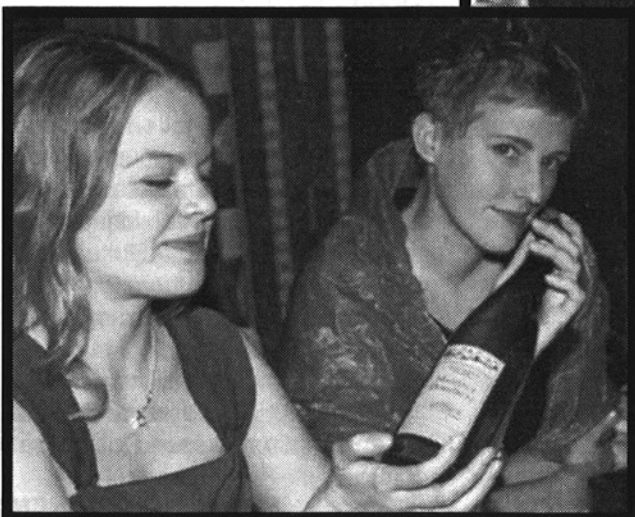

tanssittiin,

leikittiin,

*sekä haisteltiin, maisteltiin
ja koettiin monenlaisia
 muita elämyksiä...*

Kuvar eportaasi: Annakaisa Väär äniemi

Nyt puhuu mies

WESTÖ KJELL: ISÄN NIMEEN.

Kjell Westölle tunnusomainen tarinointi on myös hänen vuonna 2000 ilmestyneen romaaninsa Isän nimeen keskeisimpiä piirteitä. Isän nimeen on pääasiassa Wiktor Skracken identiteettikertomus, mutta lähes yhtä paljon se on kertomus hänen isästään Wernerista ja muista Skracken suvun miehistä. Romaania voi lukea näkökulmasta riippuen suku-, identiteetti- tai historiallisena romaanina.

Nyt jo nelikymppinen Wiktor muistelee lapsuuttaan Helsingin kupeessa sijaitsevassa Rajavaarassa. Wiktor on ajelehtinut nelikymppiseksi kiinnittymättä varsinaisesti kehenkään tai mihinkään. Hänen isällään Wernerillä on ilmiömäinen kyky epäonnistua kaikessa, mihin ryhtyy. Werner tuokin mieleen Forrest Gump -ressukan, jota isokokoinen ja kömpelö Werner jo fyysisestikin muistuttaa. Wiktorin elämä on tähän mennessä kulunut hänen todistellessaan itselleen ja

muille, ettei ole samanlainen epäonnistuja kuin isänsä. Isän ja pojan maailmoja on vaikea sovittaa yhteen. Vastakohta on fyysisestikin olemassa: isä heittää moukaria, kun taas poika juoksee. Isä katoaa toisinaan päiväkausiksi, jolloin Leo-setä toimii isän korvikkeena. Ongelmallisen isäsuhteen lisäksi Wiktor ei kykene tuntemaan itseään täysin helsinkiläiseksi eikä suomenruotsalaiseksikaan, mihin juurettoman nykyihmisen on helppo samaistua. Kaikki nämä teemat olivat enemmän tai vähemmän esillä jo Westön läpimurtoromaanissa Leijat Helsingin yllä (1996). Teemat kestävät jotenkin uudelleenkäsittelemisen, mutta seuraavaan romaaniin Westön on uudistuttava, ettei hän toistaisi liikaa itseään.

Romaani on enimmäkseen Wiktorin minäkerrontaa, ja näkökulma onkin selvästi miehinen. Kerronnan rakennetta rikkovat yksityiskohtaiset ja välillä epäolennaisetkin takaumat ja tarinat, mikä saattaa ärsyttää toimintaa kaipaavaa

lukijaa. Westön kerronnassa on lumoavinta tarinoiden ja historian yhdistäminen, ja myös ajankuvaajana Westö on vaikuttava. Kausaliteettisuhde ja toisaalta satuman suuri merkitys tuo mieleen Amelie-elokuvan: elämä on olemista oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Maailma on ehdottoman deterministinen, vaikka ihmiset luulevatkin voivansa vaikuttaa tapahtumien kulkuun pristelemällä kohtaloa vastaan. Kaiken taustalla on nähtävissä korkeampi voima, vaikka Westö ei suoranaisesti puhukaan Jumalasta. Romaanin nimen voi nähdä olevan kaksimerkityksinen: nimi on viittaus sekä Werner-isän että Jumalan nimeen.

Taivaissa liitävä poika on ehkä vastakohta maahan sidotulle isälle, mutta vastakohtatkin ovat yhdistettävissä. Romaanin loppuratkaisu on varsin sovinnainen: isänsä kuoleman jälkeen Wiktor kykenee tuntemaan tähän yhteyttä. Vaikka elämästä voi yrittää tehdä siedettävän, perussävy säilyy surullisena. "Elämä on surullista; täällä eivät auta juoksenkit, ei sirkus eikä ilonpito".

LEENA MÄYRY

Sinkkuhömppänautintoa

**MARIAN KEYES:
LUCY MENE NAIMISIIN**

Minun on pakko saada joka joululahjaksi joku ns. hömppäkirja, koska täydellisen joulun voi saavuttaa vain lojumalla kuusen alla suklaarasian ja kyseisenlaisen kirjan kanssa. Kirja ei missään nimessä saa vaatia aivojen käyttöä – täytyyhän loman jollain tavalla erota arjesta!

Koska lähimmäiseni onneksi tietävät tarpeeni, viimeksi pukin säkistä löytyi Marian Keyesin kirjoittama "Lucy menee naimisiin" (tiedän nimen olevan aika kammottava, minkä lisäksi siinä on myös pahannäköinen kansi). Yhden plussan kirja saa heti siitä, että sen kirjoittaja on irlantilainen, sillä yksi fiksaatioistani liittyy

irlantilaiseen kirjallisuuteen. Tämän opuksen tapahtumat tosin sijoittuvat Lontooseen, mutta väliäkös sillä. Lienee selvää, että kirja on tyyliltään osa "sinkkuismin" laajahkoa kaarta yhdessä mm. Bridget Jonesin kanssa (ja tämä on se toinen fiksaatio). Päähenkilönä hääriää Lucy Sullivan, jolle ennustajaeukko povaa heti ensimmäisillä sivuilla miestä ja häitä "ennen kuin lehdet putoavat puusta toisen kerran". Ja siitäkös Lucyn elämä sekaisin menee; koska hänellä ei ole edes poikaystävä, täytyy jokaista miestä ruveta nyt katsomaan sillä tulevan morsiamen silmällä! Huh – onko se Gus, Chuck, Daniel vai ehkä Jed..? Ja kuten yleensä, lukija kyllä tietää Sen Oikean kauan ennen Lucy-parkaa. Mutta meneekö hän

tosiaan naimisiin – sitäpä en kerro. No, on kirjassa toki pikkuisen muutakin kuin pelkkää miesten metsästystä, kuten esimerkiksi Lucyn juopon isän hoivaamista. Ja tärkeintähän on tietysti Lucyn henkinen kasvu...

Kirjan paikoitellen huono huumori häiritsee hieman muuten ihan mukavaa löhölukeamista. Itse asiassa olenkin sitä mieltä, ettei kirjaa välttämättä kannata vaivautua lukemaan, koska siihen pohjautuva tv-sarja alkaa pyöriä meillä Suomessa joskus keväällä!

P.S. Saman kirjailijan "Naura, Claire, naura!" on parempi – siinä liikutaankin enimmäkseen Dublinissa.

MINNA NOUSIAINEN

Kenen joukoissa seison?

**LAURA HONKASALO:
SINUN LAPSESI EIVÄT OLE
SINUN.**

Laura Honkasalon esikoisromaanin Sinun lapsesi eivät ole sinun on kertomus 1970-luvun taistolaisliikkeestä pienen Nelli-tytön kokemana. Lapsen näkökulma aiheeseen onkin tuore ja koskettava. Minulle kirja oli mielenkiintoinen kurkistus maailmaan, joka on ainakin itselleni aika vieras, vaikka kuuluukin lähihistoriaamme. Taistolaislaulujen katkelmat ja lukuisat muut pienet yksityiskohdat luovat tarkkaa ajankuvaa ja herättävät varmasti nostalgisia tunteita ainakin tuon ajan eläneissä. Kirjan nimikin on napattu taistolaislaulun sanoista: "Sinun lapsesi eivät ole sinun lapsiasi, he ovat itseensä kaipaavan elämän tyttäriä ja poikia."

Romaanissa seurataan Nellin tarinaa 70-luvun taistolaislapsuudesta 80–90-lukujen nuoruuden sekoiluihin saakka. Rinnalla kulkee nykyaika, jossa Nelli pohtii paljon suhdettaan taastaansa ja vanhempiinsa. Hienoa kirjassa on se, että taistolaislapsuudessa nähdään sekä hyvät että huonot puolet, vaikka niin päähenkilön kuin kirjailijankin sympatiat ovat selvästi taistolaisten puolella. Lapsen kannalta erityisen hyvä puoli on taistolaisten kesken vallitseva yhteisöllisyys: huolta pidetään niin omista kuin toistenkin lapsista, ja lapsella on ympärillään suuri joukko rakastavia aikuisia. Tämähän on asia, jota nykyisissä kasvatuskeskusteluissa usein peräänkuulutetaan. Välittäminen ulottuu kuitenkin vain samanmielisiin: Anna-äiti on jatkuvasti riidoissa porvarillisten vanhempiensa kanssa ja se ei tietenkään voi olla heijastumatta lastenlasten ja isovanhempien väleihin. Toisaalta porvarisperheiden vanhemmat taas saattavat kieltää lapsiaan leikkimästä taistolaiskakaroiden kanssa. Aatteelliset kuilut näyttävät 70-luvun Suomessa olevan aika syvät.

Aikuisenakin Nelli arvostaa

pikkupioneerina oppimiaan arvoja: rauhaa ja solidaarisuutta. Toisaalta aatteen huumassa lasten niskoille vyörytetään asioita, joille he eivät voi mitään ja jotka siksi aiheuttavat vain ahdistusta, kuten huoli ydinsodasta.

Tietysti lapsilta myös pimitetään sitä kaikkea pahaa, mitä Neuvostoliitossakin on tapahtunut. Vanhemmat juoksevat illat pitkät kokouksissa ja talkoissa maailmaa parantamassa, mutta saattavat välillä kokonaan unohtaa omat lapsensa. Joku voisi myös sanoa, että lapsilta viedään lapsuus, kun heidät rauhataan mielenosoituksiin tai tehtaanportille lentolehtisiä jakamaan. Onneksi aikaa jää kuitenkin myös leikkeihin ja metsäretkiin. Välillä romaanin sävy on lempeän huvittunut, esimerkiksi kun kerrotaan, miten Nelli ja hänen veljensä

Juri saavat joulupaketissa kirjaston kirjoja tai "leikkivät porvariruokia".

80-luvulla monet taistolaiset, kuten myös Nellin ja Jurin vanhemmat, jättivät aatteen ja omaksuvat markkinayhteiskunnan arvot. Nellin isä palaa vuosituhannen vaihteessa Kanadasta, jonne hän karkasi kesken kiihkeän 70-luvun. Nelli ja isä keskustelevat paljon menneistä ajoista, ja isän asenne on hyvin kyyninen: koko taistolaisuus oli pelkkää nuoruuden kapinaa ja isänmurhaa. Nellin on vaikea hyväksyä tätä. Hän sanoo olevansa todella tyytyväinen taastaansa ja niihin arvoihin, joita lapsuudenkoti opetti. Nelli uskoo edelleen vasemmistolaisuuteen ja katsoo sen olevan nyky-Suomessa

erityisen tervetullut aate.

Nykyajan kuvaus on ainoa asia, joka minua kirjassa ärsyttää. Vuosituhannen vaihteen Suomi kuvataan pelkkänä pintaliitona: yhtä mittaa istutaan trendikahviloissa juomassa kahvia laseista. Kuva on mielestäni turhan yksipuolinen, ja kahvilasiens ihmettely on kai jo aika moneen kertaan käytetty juttu. Toki Nelli kauhistelee nyky-Suomessa esimerkiksi tuloerojen kasvua, mutta tällaiset ongelmat tuntuvat silti olevan aika kaukana hänen maailmastaan. Paitsi ajankuva, Sinun lapsesi eivät ole sinun on kuitenkin myös koskettava ihmissuhdekuvaus. Esimerkiksi isän hylkäämäksi joutumisen aiheuttamat tunteet ovat tietysti samanlaisia ajasta ja aatteesta riippumatta. Honkasalo kuvaa uskottavasti myös

monelle nuorelle aikuiselle tuttuja aikuistumisen ja sitoutumisen vaikeuksia, oman paikan etsimistä ja löytämistä sekä huikaisevaa ystävyys-tunnetta.

"Sinun lapsesi eivät ole sinun lapsiasi, he ovat itseensä kaipaavan elämän tyttäriä ja poikia."

Meistä yltyöyksilöllisessä nykypäivässä elävistä moni tuntuu kaipaavan taistolaisuuden kaltaista suurta yhdistävää aatetta ja selkeää maailmankuvaa. "Sinun sukupolvellesi on se vika, että te olette nostalgisia", sanoo Nellin isä ja on varmasti aivan oikeassa (vaikka en tiedäkään, onko se varsinaisesti mikään vika). Minäkin mietin romaania lukiessani, miten voinkin tuntea niin paljon nostalgiaa sellaista aikaa kohtaan, jota itse en ole koskaan edes elänyt.

ELINA KOSKELA

Matkalla maailmalle!

Jos todella haluaa päästä ulkomaille opiskelemaan, ei opiskelupaikan saaminen ole vaikeaa. Jyväskylän yliopistolla on lukuisia vaihto-ohjelmia, joiden kautta jokaiselle löytyy varmasti sopiva vaihtokohde.

Opiskelijavaihdosta on paljon tietoa saatavilla yliopiston kansainvälisten palveluiden internet-sivuilla osoitteessa www.jyu.fi/intl/opiskelijavaihto. KV-palveluiden ystävällinen henkilökunta hallintorakennuksen toisessa kerroksessa neuvoo ja auttaa mielellään. KV-palveluiden hyllyssä on eri vaihtoyliopistoista materiaalia, joka ei tosin välttämättä ole kovin tuoretta. Samasta paikasta löytyviin vaihtoraporttikansioihin kannattaa ehdottomasti tutustua. Niissä kerrotaan rehellisesti paitsi upeista kokemuksista, myös ongelmista, joihin saattaa vaihdossa törmätä. Joitakin vaihtoraportteja löytyy myös netistä. Syys- ja kevätlukukauden alussa järjestetään KV-viikko, jolloin voi käydä katsomassa näyttelyitä ja kuuntelemassa infotilaisuuksia, joissa on tarjolla tietoa eri vaihto-ohjelmista ja niihin hakemisesta.

Infotilaisuuksissa on aina myös itse vaihdossa olleita opiskelijoita ker-

tomassa kokemuksistaan ja houkuttelemassa muita lähtemään. Vaihtoon valituille järjestetään ennen lähtöä orientaatiota ja maakohtaisia infoja käytännön asioista.

Maailmalle mielivän suomen kielen opiskelijan kannattaa ottaa yhteyttä oman laitoksen kansainvälisten asioiden yhdyshenkilöihin Lea Niemiseen ja Maisa Martiniin saadakseen tietoa erilaisista mahdollisuuksista opiskella ja ulkomailla ja siitä, kuinka opinnot voi liittää osaksi pää- ja sivuaineopintoja. Käytännön vaihtoa asioita laitoksella hoitaa tällä hetkellä Lea Nieminen, jonka mukaan suosittuja vaihtokohteita ovat olleet muun muassa Finnplus-vaihtopaikat Ruotsissa ja Tanskassa. Erasmus-paikkoja laitoksella on Tallinnassa, Göttingenissä ja Brysselissä. Laitokset ovat erilaisia kuin Suomessa, koska opiskelun tavoite on pääasiassa kielitaidon hankkiminen. Mielenkiintoisia kursseja on kuitenkin tarjolla esimerkiksi toisen kielen omaksumisesta, ja aktiivisesti kyselemällä voi päästä myös apuopettajaksi. Varsinaisia työharjoittelupaikkoja on mahdollista hakea CIMO:n kautta. Yleensä riittävät

hakulomake, perustelut ja opintosuunnitelma, joihinkin kohteisiin tarvitaan myös todistus kielitaidosta. Finnplus-vaihtoon riittää ilmoitus siitä, mihin haluaa lähteä.

Ennen vaihtoon lähtöä täytyy selvittää mahdollisimman tarkasti, mitä kohteessa on mahdollista opiskella. Varmimmin yllätyksiltä säästyy, jos käy neuvottelemassa korvaavuuksista jo ennen lähtöä. Kaikki ulkomailla suoritettavat opinto- viikot tulevat näkymään tutkintotodistuksessa, mutta etukäteen sopimalla ne saa liitettyä luontevasti osaksi omia opintoja.

Jos vaihto-ohjelmien tarjonasta ei löydy mieleistä kohdetta ja omatoimisuutta, viitseliäisyyttä ja kielitaitoa riittää, voi vaihtopaikan hankkia myös itse. Tällöin joutuu itse järjestämään kaikki käytännön asiat ja maksamaan mahdolliset lukukausimaksut. Itsenäisesti vaihtoon lähtevä voi kuitenkin anoa rehtorin apuraha, joka on haussa yleensä maalisi- ja lokakuussa.

Erilaisia mahdollisuuksia opiskella ulkomailla on runsaasti ja Nieminen rohkaisee kaikkia lähtemään vaihtoon, sillä puoli vuotta ulkomailla voi opettaa elämästä enemmän kuin viisi vuotta Suomessa!

ELINA KOSKELA, ILONA NOPONEN, RIINA VÄNTTINEN

Opiskelijavaihto-ohjelmat

Yliopiston kahdenväliset vaihtokohteet

Jyväskylän yliopisto on solminut ulkomaalaisten yliopistojen kanssa yhteistyösopimuksia, joihin sisältyy nk. kahdenvälinen opiskelijavaihto. Tällä hetkellä kahdenvälisiä vaihtosopimuksia on mahdollista tehdä 18 eri yliopiston kanssa, joista 10 on Euroopassa. Eurooppalaisiin yliopistoihin on haku kaksi kertaa vuodessa, mutta Pohjois-Amerikkaan, Australiaan ja Aasiaan haetaan vain syksyllä pidemmän hakuprosessin vuoksi. Kaikkien vaihtoonlähtijöiden, Viroon ja Unkariin lähtijöitä lukuunottamatta, on myös suoritettava kielitesti. Matka-apuraha on 505 – 2 186 euroa vaihtokohteen ja -ajan mukaan.

Erasmus

Erasmus-vaihto on laajin Jyväskylän yliopiston vaihto-ohjelmista. Tarjolla on yli 300 paikkaa yli 200 yliopistossa. Vaihtokohteisiin kuuluvat kaikki EU- ja

ETA-maat. Erasmus-vaihto perustuu laitosten välisiin sopimuksiin eli opiskelemaan haetaan oman laitoksen vaihtopaikkoihin, mutta myös muiden laitosten vapaaksi jääneitä paikkoja voi hakea. Kielitestin suorittamista ei vaadita, mutta jonkinlainen peruskielitaito on tarpeen, sillä opetus on yleensä kohdemaan kielellä. Erasmus-apuraha on 824 – 1 446 euroa. Lisäksi opiskelija saa 50 euron kuukausirahaa.

Nordplus

Nordplus on Pohjoismaiden ministerineuvoston stipendijärjestelmä, jonka kautta voi hakeutua vaihtoon pohjoismaisiin yliopistoihin. Nordplus-ohjelma perustuu laitosten välisiin verkostoihin ja myös suomen kielen laitoksella on oma verkostonsa.

Opiskelija-apuraha on suuruudeltaan noin 800 euroa. Matka-apurahan suuruus on 270 – 670 euroa vaihtokohteen etäisyyden mukaan.

ISEP/ ISEP Multilateral

Amerikkalainen opiskelijavaihto-ohjelma, jossa mukana yli 100 yliopistoa ja collegea 44 osavaltiosta.

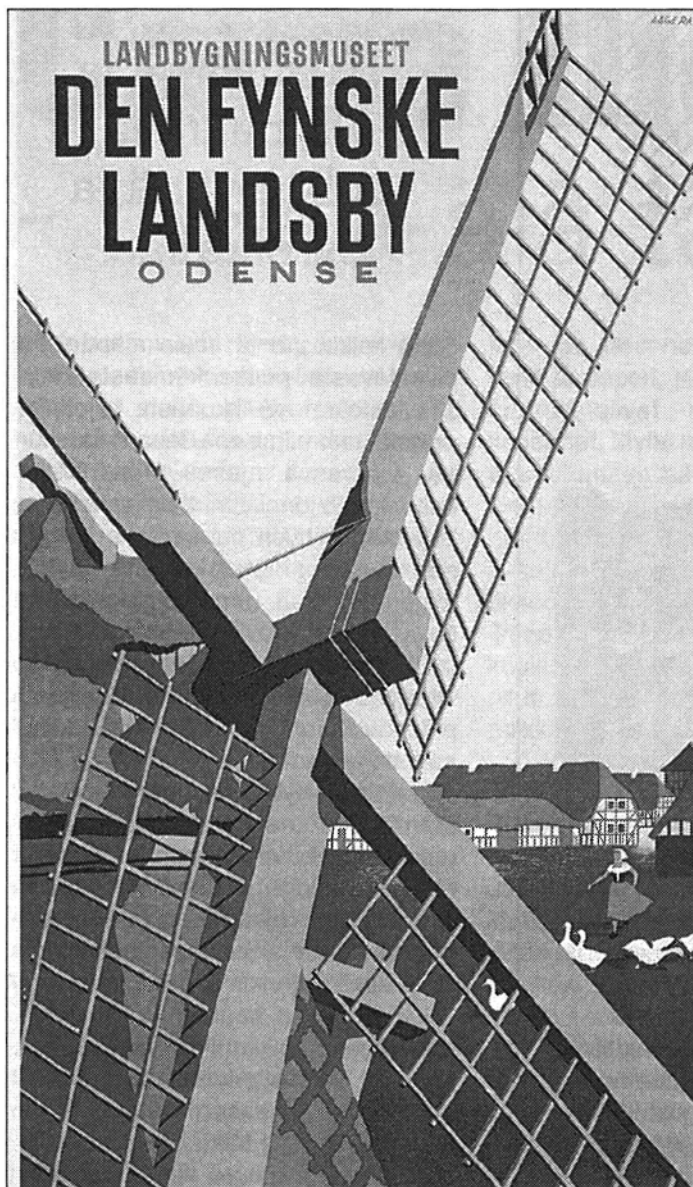
Vaihtoonlähtijän pitää suorittaa TOEFL-kielitesti. Ennen lähtöä opiskelija maksaa ennakkomaksun (noin 320 euroa), pakollisen ISEP-vakuutuksen (noin 285 euroa) sekä ISEP-maksun (2520 euroa / lukukausi), joka käsittää opiskelukustannukset, opiskelija-asuntolahuoneen vuokran ja vähintään 19 ateriala viikossa. Matka-avustus on 1 345 mk lukukaudelta ja 2 018 mk lukuvuodelta. ISEP Multilateral -ohjelmassa on mukana 46 yliopistoa 16 eri maasta Euroopasta, Aasiasta, Etelä-Amerikasta ja Australiasta. Ohjelma toimii samoin periaattein kuin ISEP-ohjelma. Matka-avustuksen määrä (670 – 2 018 euroa) vaihtelee kohteen ja vaihtoajan mukaan. Kielitaitovaatimuksena kohtalainen kohdemaan kielen taito.

Lisätietoja:

<http://www.jyu.fi/intl/opiskelijavaihto/>

ELINA KOSKELA, ILONA NOPONEN, RIINA VÄNTTINEN

Terveisiä Tanskasta!

Maija Oivukkamäki lähetti postikortin uudelta opiskelu- paikkakunnaltaan.

Venlig hilsen fra Danmark!

Valitsin vaihtokohteeksi Tanskan ja Århusin, koska halusin maahan, jonka kieltä ja kulttuuria voisin oppia ymmärtämään puolessa vuodessa. Lisäksi halusin yliopistoon, jossa opetetaan suomea, koska yksi reissun tarkoituksista oli päästä opettamaan suomea ulkomaalaisille. Ennen tänne tuloani tiesin Tanskasta loppujen lopuksi aika vähän, mutta ennakkokäsitykseni oli lähinnä positiivinen.

Haku sinänsä oli aika yksinkertainen projekti. Hain Nordplus-ohjelman kautta vaihtopaikkaa edellisen vuoden

alussa. Paikka varmistui toukokuussa, kuten myös stipendi matkustus- ja muihin kuluihin. Syksyllä lähetin Århusin yliopistolle paperit, joissa kerroin tarkemmin opiskelusuunnitelmistani. Samalla laitoin nimeni asuntojonoon sekä ilmoittauduin tanskankurssille. Kaikki sujui melko mutkattomasti Lea Niemisen avustuksella. Ennen joulua sain Tanskasta paketin, joka sisälsi tietoa yliopistosta ja lisäsi matkakuumetta. Käytännön apua sain myös Århusin yliopiston internet-sivuilta sekä kyselemällä kavereilta, jotka olivat olleet tai olivat itse parhaillaan vaihdossa. Stressiltä välttyin lähes kokonaan, se iski vasta kun piti pakata puolen vuoden tavarat kahteenkymmeneen kiloon...

Matkaan lähdin tammikuun ensimmäisinä päivinä rauhallisina, mutta innokkain mielin. Asunnosta minulle oli ilmoitettu vasta muutamaa päivää ennen lähtöä, jotta jännitys pysyisi yllä. Se oli kuitenkin onneksi järjestynyt, ja Århusin asemalle oli luvattu lähettää joku minua vastaan, joten saatoin lähteä turvallisina mielin kohti salaperäistä Århusia, josta kukaan kaverini ei ollut aikaisemmin kuullut.

Aluksi olin kolme ja puoli viikkoa tanskankurssilla noin viidenkymmenen muun ulkomaalaisen opiskelijan kanssa. Kurssi oli erinomaisesti järjestetty. Aamupäivisin oli kielen opetusta ja iltapäivisin joko vierailuja erilaisiin kohteisiin (kuten paikalliseen Ceres-olutpanimoon) tai luentoja Tanskan kulttuurista ja historiasta (niillä selvisi muun muassa, että Tanska on hävinnyt useimmat sodat viimeisen kahdensadan vuoden aikana ja voidaan pitää pienenä ihmeenä, että maa ylipäätään on olemassa). Kurssilla tutustui paitsi Tanskaan, myös muihin ulkomaalaisiin opiskelijoihin, joiden kanssa päästiin tutustumaan Århusin yöelämään (joka on juuri niin vilkasta, kuin opiskelijakaupungissa pitääkin olla).

Helmikuun alussa loppui tanskalaisten opiskelijoiden tenttikausi ja luennot alkoivat. Ulkomaalaisilla opiskelijoilla on täällä onnea, koska luentoja on aika paljon tarjolla myös englanniksi. Minä otin kolme kurssia, joista kaksi on englanniksi ja yksi ranskaksi. Kurssit ovat yleensä hieman suurempia kokonaisuuksia kuin Suomessa, 5–10 ECTS:ää. Ne voidaan suorittaa joko tenttimällä kesän alussa tai kirjoittamalla 10–20 sivun essee, kurssista riippuen. Kurseille oli helppo päästä. Osalle piti ilmoittautua ennakoon, suurimmalle osalle riitti, että oli paikalla ensimmäisellä kokoontumiskerralla.

Vaikka yliopistolla on ilmeisen toimiva kirjasto, on täällä kuitenkin tapana ostaa luennolla tarvittava(t) kirja(t). Niistä myös luetaan joka kerraksi luku tai muutama ikään kuin kotiläksynä. Luennoitsija ei tarkista, ovatko kaikki lukeneet mitä piti, mutta luettua asiaa ei enää käsitellä tunnilla, kaikkien pitäisi tuntea se ymmärtääkseen mistä puhutaan. Kirjojen lisäksi maksettavaksi voi tulla monisteita. Kolmen kurssin lisäksi opetan suomea kolme tuntia viikossa yliopistolla. Opetuksesta olin sopinut jo ennen tuloani paikallisen suomen lehtorin kanssa. Minun kontolani on kaksi keskustelukurssia, toinen aloittelijoille ja toinen hieman pidemmälle ehtineille.

Jatkuu seuraavalla aukeamalla...

Terveisiä Tanskasta!

...jatkuu edelliseltä sivulta.

Opettaminen on todella hauskaa, mutta tuntien valmisteleminen vie paljon aikaa. Opetusmateriaalin hankkiminen on homma sinänsä, mutta mielikuvitusta käyttämällä sitäkin löytyy.

Tanska on tunnetusti kallis maa, ja sen kyllä huomasit, kun katsoit tiliotetta. Stipendi auttoi kyllä kovasti, mutta se ei kuitenkaan riitä koko ajaksi. Kelalta saa normaalin opintotuen lisäksi korotettua asumislisää, joka kattaa suhteellisen halvan vuokran (asun seitsemän kilometrin päässä yliopistolta, aika kaukana siis). Muuten olen aika tiukilla, vaikka pelkkää makaronia en ole joutunut vielä syömään. Suomen opettamisesta saan jonkin verran palkkaa, mutta siitä pienestä verottaja vie 40 prosenttia!

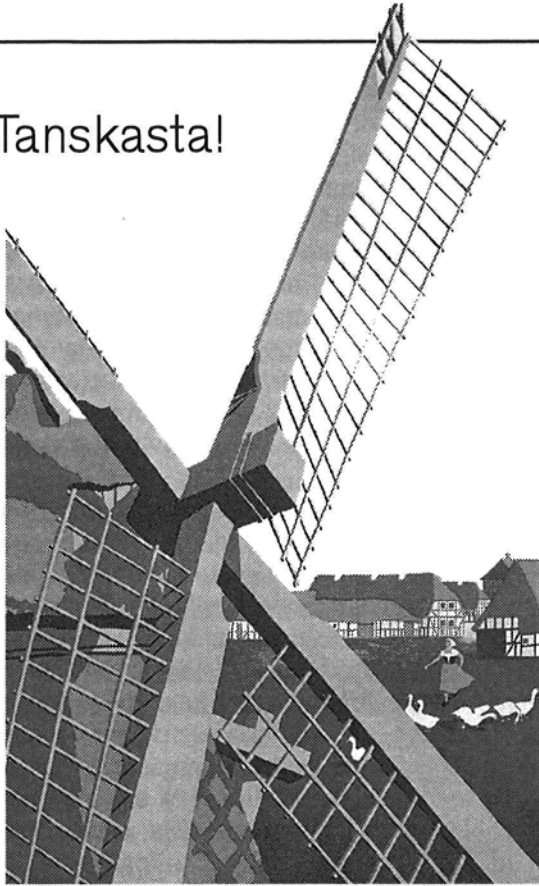
Kielikurssilla opin tanskan alkeet, jotka autoivat minua puhumisen alkuun, mutta siitä ei ollut paljon hyötyä, koska en ymmärtänyt ollenkaan, mitä minulle vastattiin. Nyt melkein kahden kuukauden olemisen jälkeen tanska on ruvennut kuulostamaan yhdeltä pohjoismaalaisista kielistä eikä enää epämääräiseltä mongerrukselta. Tanskan opettajani sanoi, että jos haluaa puhua tanskaa kuten tanskalaiset, täytyy puhua mahdollisimman epäselvästi. Ja se on totta! Minua ymmärretään parhaiten silloin, kun jätän puolet kirjaimista lausumatta.

Epäselvän ääntämisen lisäksi olen oppinut tärkeän läksyn tanskalaisesta ilmastosta: kannattaa aina pitää sateenvarjo mukana. Vaikka aamulla aurinko paistaisi täydeltä terältä, se ei tarkoita, etteikö iltpäivällä voisi sataa kaatamalla. Tämän opin kastuttuani joka päivä viikon ajan. Sadettakin enemmän Tanskassa on tuulta, joka tulee suoraan Atlantilta ja kääntää sateenvarjon jatkuvasti väärinpäin. Mutta sen kanssa on opittava elämään.

Ilmaston puolesta Tanska ei ole ehkä mikään unelmien maa, mutta muuten se on täyttänyt kaikki odotukseni ja enemmänkin. Kevät tulee aikaisemmin kuin Suomessa ja sitä todella odotetaan. Ilmat lämpenevät hitaasti mutta varmasti, samalla lailla kuin tanskalaiset itse: heihin on vaikea tutustua, mutta kun pääsee alkuun, heitä ei pysäytä mikään.

Minulla on nyt takanani todella upeat kaksi kuukautta ja toivotavasti koko kevät on samanlaista huumaa!

MAIJA OIVUKKAMÄKI

Tuulimyllyjä ja tulppaneja, polkupyöriä ja byrokratiaa.

Siinä kaikki, mitä tiesin alapuolella pilkottavasta puukenkämaasta, kun sitä lentokoneen ikkunasta tuijottelin eräänä tammikuuisena lauantaiaamuna. Lyhyessä ajassa Hollanti on kuitenkin jo onnistunut paljastamaan itsestään niitäkin puolia, joita tavallinen turisti ei opaskirjoista löydä; toinen toistaan rumempia kaikkialla itsekseen hyräileviä pitkäkoipisia hollantilaisia, tuulta ja sadetta, herjaavia vitsejä belgialaisista, aina avoimena pidettäviä olohuoneen verhoja, tuulta, sadetta ja sadetta.

Ja jo nyt kuitenkin tiedän, että jään kaipaamaan tätä säällittävän pientä ja huvittavan litteää pannukakkuvaltiota, josta ei löydy laaksoa, ei kukkulaa, vain alankoista maata, peltoa ja tiiviitä asutuskeskuksia – sekä tietenkin sadetta ja tuulta.

Kun saavuin vaihto-opiskelukaupunkiin Nijmegeniin, olin vankasti valmistautunut vastaanottamaan ison kasan kaikenlaisia ongelmia. Koska haku Erasmus-vaihtoon sujui Suomessa niin nopeasti ja helposti, ajattelin vaikeuksien valloittavan minut sitten paikan päällä. Mutta ei. Heti ensimmäisestä hollantilaisesta päivästä lähtien kaikki on sujunut kummallisen mutkattomasti; asunto kuuden hengen sekasolussa osoittautui ihanteelliseksi, ja hollantilaiset kämppikset, kaksi poikaa ja kolme tyttöä, tosi mukaviksi. Sain vaihtoajaksi käyttööni myös maailman rumimman, ruosteisimman ja äänekkäimmän polkupyörän, jota ilman Hollannissa on vaarana leimautua turistiksi tai muuten vaan omituiseksi.

Opiskelukuviotkin sain järjestykseen ensimmäisten viikkojen aikana, vaikka kurssivalinnat menivätkin kokonaan uusiksi, sillä yksi valitsemistani kursseista oli ollut jo syksyllä ja toinen pidettiin koko-

Carpe diem

- mutta älä täräjä

naan hollanniksi. Hamstrasin kurssija kunnianhimoisesti kaikenkaikkiaan yhteensä neljä, mutta melko pian havahtui ajatukseen, että ei tänne kyllä opiskelemaan ole tultu, ja pudotin puolet pois. Jäljelle jäi siis yksi kurssi englantilaista kirjallisuutta sekä yksi kurssi toisen kielen omaksumista.

Opiskelu täällä on suunnilleen samanlaista kuin Suomessa, suurimpina poikkeuksina ehkäpä kotitehtävien tekeminen ja pienemmät ryhmäkoot. Muutenkin opiskelu on enemmän keskustelupainotteista ja opiskelijälähtöistä, luennoitsijat tahtovat tuntea opiskelijansa etunimeltä eivätkä epäröi kysyä mielipidettä, etenkin niiltä joiden ajatukset näyttävät harhailevan aivan muualla...

Jo heti ensimmäisellä opiskeluvuorokalla minut työnnettiin taululle opettamaan luokalle ja luennoitsijalle, miten lausutaan suomeksi "Hyvää huomenta, opettaja", ja jostakin syystä sekä kirjoitettu että lausuttu suomen kieli herätti hilpeyttä. Rakkaasta äidinkielestä olen muutenkin kuullut kaikenlaisia epämääräisiä luonnekuvauksia, kuten kääpiökieli, funny little language ja yhtä ruma kuin hollanti. Viimeinen määritelmä on kuitenkin kaukana totuudesta, sillä kyllä oma suomemme aina hollannin kurkkuaanteet ynnä muut korahdukset voittaa, siitä ei ole epäilystäkään.

Kielen kanssa ei muuten ole ollut juurikaan ongelmia, sillä kaikki puhuvat sujuvaa englantia, poikkeuksina vain linkkakuskit ja kioskimyyjät. Muutamia kertoja olen joutunut viivästyttämään Nijmegenin paikallisliikennettä, vaikka olen vain tahtonut tietää, olenko oikeassa linkassa. Mutta ainoana kommunikaatiovälineenä minulla ja kuljetta-

jalla oli lähinnä viittomakieli sekä kynä ja paperi, ja toisella osapuolella apuna olivat myös suomalaiset kiro sanat. Myös lähikioskin setä joutui turvautumaan hätäapuun eli toiseen, kielitaitoiseen asiakkaaseen, kun häiritsin hänen mielenrauhaansa kyselemällä postimerkkejä niinkin eksoottiseen maahan kuin Suomeen. Ilmeestä päätellen hän oli kyllä joskus kuullut maasta puhuttavan, mutta ei ollut aivan varma, onko sellainen paikka tosiaankin oikeasti olemassa.

Jatkuva englannin puhuminen on tietenkin joskus väsyttävää, ja "puhukaa ny suamia" -lause pyöri tuskastuneessa mielessä turhankin usein ensimmäisten päivien aikana. Mutta suomalaisia vaihto-oppilaita on täällä yhteensä viisi, joten apu on lähellä, jos ikävä äidinkieltä ja isänmaata kohtaan yllättää.

Vaihtareista täällä Nijmegenissa on pidetty lähes liikuttavan hyvää huolta. Ensimmäinen viikko lukukauden alussa oli lähes kokonaan pelkkää orientaatiota, eli periaatteessa toisiin vaihto-oppilaisiin, tutoreihin, paikallisiin pubeihin, yliopistoon ja hollantilaiseen elämään tutustumista, ja käytännössä lentoa paikasta paikkaan, pubista toiseen ja kolmanteen ja neljanteen... Orientaatioviikko tarjosi kuitenkin parhaan mahdollisen tilaisuuden tutustua niihin ihmisiin, joiden kanssa vaihtarikevättä viettää ja muutenkin viikko oli kokonaisuudessaan niin antoisa, että seuraava viikko meni siitä toipuessa.

Koska Hollanti on sijainniltaan ihanteellisen lähellä niin monia mielenkiintoisia maita, päätimme ystäväni kanssa jo heti alussa, että olisi sääli, ellei jopa synti, jättää tilaisuus kokonaan käyttämättä. Niinpä pakkasimme rinkkamme heti tilaisuuden tullen ja suunnistimme

kohti kahta muuta Benelux-kolmikon maata, mottoinamme "Carpe diem" ja vahvasti eteläpohjalaisvaikutteinen "Älä täräjä". Emme siis suunnitelleet ennakkoon juuri mitään, mutta silti, tai ehkäpä juuri siksi, reissumme lähenteli täydellisyyttä.

Perjantaina seikkailimme Euroopan sydämessä eli pienessä ja suloisessa Luxemburgissa, lauantaina jatkoimme tutkimusmatkaa Belgian Liegeen ja Benelux-viikonloppumme saavutti huippunsa sunnuntaina Maastrichtin karnevaaleissa Etelä-Hollannissa.

Paljon on kuitenkin vielä näkemättä, Saksan raja on vain parin harppauksen päässä, Pariisi tavoitettavissa muutaman tunnin juna-matkalla ja lentoliiput Lontooseen ovat houkuttelevan halvat. Ja tietenkin täällä pikkuruudessa Hollannissakin riittää nähtävää, ja jo parissa tunnissa juna jyskyttää laidalta toiselle.

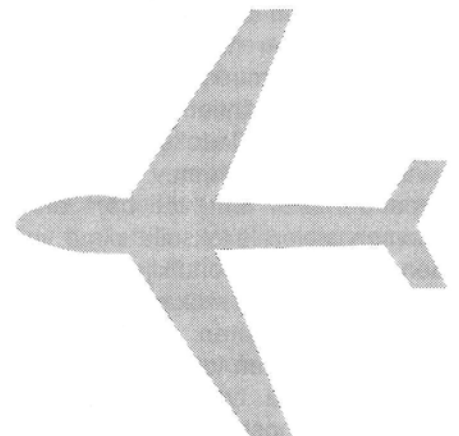
Jos jotakin negatiivista täytyisi tähänastisesta hollantilaisesta ajasta summata, tulee mieleen vain alkuajan uuno-olo, kun ei vielä tiennyt mistään mitään ja aina täytyi olla jotakin kysymässä. Vaikka englantia olisi ollut miten hukassa, aina löytyi jostakin aivojen kätkeistä lause "Excuse me but I'm an exchange student and I'd like to ask..." Mutta vaikka alku on aina hankala, niin asioilla on tapana järjestyä, kunhan ei liikaa täräjä!

Omituisen aurinkoisena hollantilaistorstaina 28.2.2002, Nijmegenissa, krookusten melkein jo kukkiessa, ajatuksiaan kirjoitteli

PÄIVI HAUTALAHTI

alias Pinja Nautawahti

(lempinimi, kun oma on hankalaksi havaittu, sekä eräs, mielenkiintoisin versio sukunimestäni)

TARJALLA

on asiaa

Tarja Puro on kotoisin Lapinlahdelta, Pohjois-Savosta, jossa on käynyt myös koulunsa. Tosin Tarja on syntynyt Oulussa, mutta asunut siellä sen verran vähän, että kertoo tuntevansa itsensä savolaiseksi. Tarja tuli Jyväskylään opiskelemaan suomen kieltä vuonna 1990 ja valmistui filosofian maisteriksi vuonna 1996. Nykyään Tarja on naimisissa ja hänen perheeseensä kuuluu kolmevuotias Otso-poika. Lisäksi kotona, omakotitalossa Vesangassa, peuhavat englanninsetteri Vimma sekä cordoninsetterit Hyrsky ja Kone. Lisäksi Puroilla on nelisenkymmentä kyyhkyä, joiden kanssa on osallistuttu myös jonkin verran kilpailuihin.

Suomen kielen opintojensa Tarja kertoo olevan varsin perinteiset, sillä hän halusi äidinkielen opettajaksi. Opiskeluaikoinaan Tarja sai tuntu- maan opetustyöhön opettamalla yhden vuoden Kuopion terveydenhuolto-oppilaitoksessa ja kotitalousoppi- laitoksessa. Tarjalle aikuisten opetta- minen oli unelmaomaa, vaikka nuori opettaja olikin rutkasti oppi- laitaan nuorempi. "Ajattelin siitä työstä, että that's it! Työ oli vaativaa, koska aikuisille ei voi höpötellä ja löpötellä. Mutta se oli myös valtavan haastavaa ja palkitsevaa". Vuoden opetuspestin jälkeen Tarja palasi takaisin opintojensa pariin tekemään graduaan. Siinä sivussa hän suoritti aikuiskasvatuksen perusopinnot. Valmistuttuaan Tarja palasi jälleen Kuopion terveydenhuolto-oppilaitok- sen opettajaksi, kunnes Jyväskylän suomen kielen laitokselta soitettiin ja kysyttiin hänen halukkuuttaan tutki- jaksi. Lyhyen emminän jälkeen Tarja suostui, ja siitä lähtien hän onkin ollut suomen kielen laitoksella, tutkijan virassa tai tutkijan apurahalla. Amanuenssin tehtävät hän aloitti suomen kielen laitoksella viime vuo- den kesäkuussa. Jo tutkijana Tarja oli ollut aktiivisesti mukana laitoksen toiminnassa, joten kuviot olivat hänelle etukäteen tuttuja.

Nykyistä työtään Tarja pitää erittäin kiinnostavana. "Kauheasti

tykkään tästä hommasta, sillä tässä saa organisoida ja järjestää. Yksikään päivä ei ole samanlainen. Yliopiston hallinnossa ja opetuksessa tapahtuu tällä hetkellä paljon, ja on haastavaa saada olla siinä mukana." Myös työnjakoa suomen kielen laitok- sen toimistosihteri Ulla Mustosen kanssa Tarja pitää toimivana, sillä Ullalle siirrettiin osa entisen amanu- enssin tehtävistä. "Tunnen olevani omimmillani amanuenssin tehtävissä, ja olenkin saanut hyvää palautetta sekä oppilailta että hallinnolta. Minulla on paljon ideoita, joita halu- aisin toteuttaa. Ainoa, mikä takaraivoani painaa on lisurin tekemi- nen. Tällä hetkellä en voi kuitenkaan hajottaa voimiani sen tekemiseen, mutta ehkä sitten kesällä. Väikkäriin asti en ole vielä ajatellut, kun nyt saisi sen lisurin ensin alta pois". Tarja kuu- luttaa myös valtavasti yhteistyötä opiskelijoiden kanssa ja painottaa, että häntä saa aina tulla nykäläisemään hihasta, kun joku idea tai huoli painaa mieltä.

Opiskeluaikojaan Tarja intoutuu muistamaan kaihoten: "Lähinnä ihmetyttää, mistä se kaikki aika, energia ja raha silloin tuli, kun kuitenkin pääasiassa eli opintotuella. Kaupungilla tuli kuitenkin oltua use- ana iltana viikossa." Tarja muistaa vuosikurssinsa varsin aktiivisena, sillä heidän vuosikurssinsa perusti Happykielen, aloitti haalarintilaus- perinteen ja lisäksi suunnitteli Sanen logon.

Kovin suuria tulevaisuuden- suunnitelmia Tarjalla ei ole.

"Olen koti-ihminen, ja viihdyn kotona. Kun saisi elettyä ihan normaalia arkielämää, niin se riittäisi minulle". Monenlaista pienempiä suunnitelmia hänen takaraivossaan kuitenkin kaihertaa. Tarja kertoo ole- vansa kiinnostunut henkilöstöhallinnon hommista ja lisäksi tietysti lisensiaattityön tekemi- nen on tavoitteena. Myös talon remontointi kotona ja mahdollisesti ampumisharrastuksen aloittaminen kiehtoisi. "Kun on kolmevuotias lapsi,

Kuva: Annukka Mäenpää

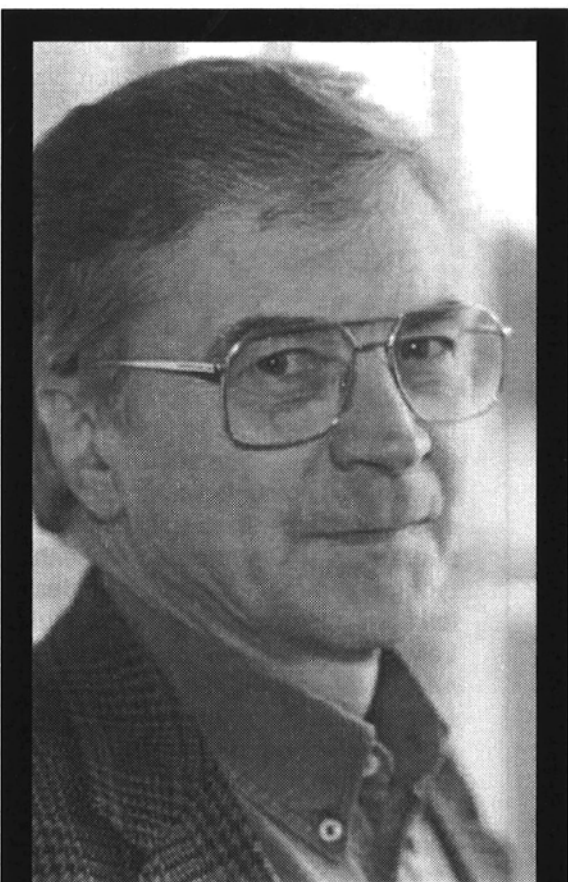
iso piha ja kesämökki, niin ei siinä ajankäytön kanssa ole paljon ongelmia. Harrastuksia ei siis ole, jos ei perhettä lasketa. Töiden kanssa olen pyrkinyt toimimaan niin, että kun olen kotona, niin olen kotona. Illat ja viikonloput koitan pitää työasioista vapaana".

Lopuksi Tarja haluaa vielä muistuttaa, että kaikenlainen palaute opiskelijoilta on erittäin tervetullutta. "Pyörää on turha keksiä itse, jos opiskelijat ovat sen jo keksineet. En vielä tunne kaikkia opiskelijoita, mutta kun käytävällä tulee vastaan, niin minua saa morjestaan. Morjestan var- masti takaisin."

FENNICUMIN FIKSUT

Tällä palstalla on tarkoitus esitellä suomen kielen laitoksen henkilökuntaa. Tällä kertaa esittelyssä ovat laitoksemme professorit: Matti Leiwo, Minna-Riitta Luukka, Maisa Martin ja Aila Mielikäinen. Kukin on vastannut muutamaan esitettyyn kysymykseen, ja lisäksi työkaverit ovat saaneet kirjoittaa heistä kommentteja.

Proffien profiilit

Matti Leiwo,
laitoksen johtaja, professori

Kerro itsestäsi neljällä lauseella.

Lea ja Pirjo tekevät sen kolmella!

Erikoisin/ ikimuis-toinen työpaikkasi.

Opiskeluaikojen viikonloppuapulainen Alkossa, ikimuisoin työpaikka oli Kolmannenlinjan (muistaakseni) Alko.

Mikä ajoi sinut semantiikan ja kieliopin pariin?

Aloin ymmärtää kielen, kielellisen kyvyn, merkitystä ja monimutkaisuutta tutustuessani Chomskyyin ja ns. transformatiokielioppiin. Vaikka en enää niihin usko, silti sieltä ei ole paluuta. Kun Rydbergin tonttu, joka jää miettimään elämän salaisuutta...

Mitä haluaisit vielä saavuttaa/tutkia?

Kouluikäisten metalingvistisiä taitoja, niiden kehitystä ja suhdetta kielellisiin taitoihin, kuten lukemiseen, kirjoittamiseen, mutta myös niiden suhdetta selviämiseen verbalisessa maailmassa ja koulussa.

Työkaverien kommentteja Matista.

"Noin vuonna 1970 assistentti-

Matti kutsui opiskelija-Maisan mukaan Lammille johonkin seminaariin. Autossa ei ollut jarruja, ja ohjauskin toimi vain toisinaan, ja automaattitermostaatti toimi, kun Matti meni ulos ja potki. Lumisateessa sentään selvittiin perille. paikalla oli kauheanviisaita ihmisiä, mm. Auli Hakulinen ja Tove Skutnabb-Kangas, kaikki Matin vanhoja kavereita ja nykyisiä guruja. Maisa ei ymmärtänyt mistään mitään, mutta mieleen tilaisuus jäi. Ei siis kannata lähteä Matin matkaan, voi päätyä professoriksi..."

"Laitoksen johtaja, joka on useamman vuoden luonut laitokselle avointa ilmapiriä."

"Yrittää ottaa järkevissä rajoissa huomioon kaikki ihmiset ja asiat. HUOM! Järkevissä rajoissa. Ei yksi ihminen kaikkea voi tehdä."

"Matti tuli Suomen prof-faksi 1995 syksyllä muistaakseni. Olin hänen ensimmäisessä laudaturseminaris-sa. Oli varmaan tuskallista yrittää saada meidät opiskelijat keskustelemaan, kun siihen asti seminaarit olivat olleet "hyvin" organisoitua (jokainen sanoi jotain vuorollaan), ja avointa keskustelua oli vähän. Kerran laskettiin yhden seminaarin aikana Matin kaikki eikö niin -lausahdukset, 105:nneen kohdalla ei jaksettu enää. Olihan se puolitoistatuntinenkin loppuillaan."

"Kerran laskettiin yhden seminaarin aikana Matin kaikki eikö niin -lausahdukset, 105:nneen kohdalla ei jaksettu enää. Olihan se puolitoistatuntinenkin loppuillaan."

Proffien profiilit Proffien profiilit

Kuva: Salla Taivalmäki

Maisa Martin, laitoksen varajohtaja, professori

Kerro itsestäsi neljällä lauseella.

Olen maailmalla ja JY:n muissa laitoksissa kierreltyäni palannut siihen laitokseen, josta lähdin 1975. Väliin on mahtunut monenlaista opetusta, tutkimusta ja hallintohommia, mutta myös perhe ja ystäviä. kaikesta kokemuksesta on nykytyössäni hyötyä. tykkään ideoida ja panna alulle, hankkeiden loppuunsaattaminen on joskus tikkuisempaa.

Erikoisin/ ikimuistoinen työpaikkasi.

Tällaiset muistoni näyttävät liittyvän monikulttuurisuuteen, sillä parhaiten ovat mieleeni jääneet Vieraiden kielten laitos Kanadassa, missä laitoksen johtaja ilmoitti saavansa sydänkohtauksen, ellemme ole samaa mieltä... Toinen kiinnostava paikka oli kielikeskus, jossa myös oppi yhtä ja toista eri kulttuurien toimintatavoista.

Mikä ajoi sinut S2-tutkimuksen pariin?

Opetuksen pariin päädyin sat-

tumalta, ja aikani alalla toimituani nousi esiin niin paljon ongelmia ja tiedon tarvetta, että oli ryhdyttävä tutkijaksi. Myös maahanmuuttajien määrän lisääntymisellä ja sitä kautta syntyneellä yhteiskunnallisella tiedon kysynnällä oli osuutta asiaan.

Mitä haluaisit vielä saavuttaa/ tutkia?

Haluaisin tietysti saada selville, miten se kieli oikein ihmisten päässä muljahtelee, että suusta tulee puhetta ja joskus aina ymmärrämmekin toisiamme. Mutta täytynee tyytyä pienempiin kysymyksiin, jos nyt vaikka alkuun saisi selville sen, miten suomea oikein opitaan, edes alkeistasolla. Mikä tulee ensin?

Työkaverien kommenteja Maisasta.

"Maisalle voi antaa minkä tahansa kielitieteellisen kirjan. Hän vilkaisee sen kannen ja sisällysluettelon ja kertoo, että: "Aijaa, tämä siitä ja siitä kielitieteellisestä alalta ja siitä ja siitä näkökulmasta". Vaikuttavaa! Kun joskus pääsisi samaan."

"Jos teot puhuisivat puolestaan, Maisan teot huutaisivat (kauniista). Kyllä hän niin paljon saa aikaiseksi. Maisalta saa aina vastauksen."

"Maisa edustaa kaiken muun ohessa vielä tervettä järkeä, josta esimerkki:

"Hyvät S2-tutkijaseminaarilaiset, näyttää siltä, että juuri kukaan ei pääse suunniteltuun kokoontumiseen huomenna (pe 22.2), eikä kukaan ainakaan halua puhua yhtään mistään, ja aurinkokin paistaa ulkona, joten peruutetaan huominen tapaaminen. Ilmoittelen seuraavasta mahdollisesta päivästä ensi viikolla. Hyvää viikonloppua kaikille sekä hiihtolomaa sellaisille, joilla sellainen on! Maisa"

Minna-Riitta Luukka, professori

Kerro itsestäsi neljällä lauseella.

Olen 1980-luvulla Fennicummin ja parin muunkin laitoksen penkkejä kuluttanut ikuinen opiskelija, joka jäi tutkimuksen ja kielen koukkuun.

Olen siis palannut kotilaitokselleni – tosin vain puoliksi. Organisoin, järjestelen, pohdin ja pähkäilen, väitelen ja innostun helposti. Merkitykset, tekstit, diskurssit ja kirjoittaminen ovat minulle tärkeitä niin teoriassa kuin käytännössäkin.

Erikoisin/ työpaikkasi.

Opiskeluaikanani olin töissä Leiwon ja Kuusisen tutkimusprojektissa. Pidimme majaa toisen tutkijan kanssa pöytäkirjien siiven työhuoneessa, silloisella viestintätieteiden laitoksella. Laitoksella oli ollut edellisenä iltana pikkujoulu, ja seuraavan aamuna löysimme työhuoneemme ovesta lehdestä leikatun mainostekstin, jossa luki: Leiwonnaiset – juhlaan kuin juhlaan.

Mikä ajoi sinut diskurssintutkimuksen pariin?

Edellä mainittu koulun kielellistä vuorovaikutusta tutkinut projekti. Siitä alkoi kiinnostukseni kielenkäyttöön.

Olen 1980-luvulla Fennicummin ja parin muunkin laitoksen penkkejä kuluttanut ikuinen opiskelija, joka jäi tutkimuksen ja kielen koukkuun. Olen siis palannut kotilaitokselleni – tosin vain puoliksi.

Proffien profiilit Proffien profiilit

Kuva: Annukka Mäenpää

Vuorovaikutus, ihmiset ja kieli merkitysten rakentamisen välineenä kiehtoo sitä enemmän mitä syvemälle sitä pääsee analysoimaan.

Mitä haluaisit vielä saavuttaa/ tutkia?

Vaikka mitä – koen kuitenkin olevani vielä tutkimusurani alkumetreillä. Tekstien ja kirjoittamisen tutkimuksessa on vielä paljonkin tehtävää. Haluaisin tehdä sellaista tutkimusta, josta on hyötyä äidinkielen opetuksessa, asiantuntijoiden kirjoittamistyön tukemisessa, mediatekstien tekijöiden työssä, verkkotekstien väentäjille jne. Yhteiskunnallisesti relevanttia kielen tutkimusta siis tavoittelen. Ideoita piisaa – ajasta on jatkuva pula.

Työkaverien kommentteja Minna-Riitasta.

"Nainen paikallaan. Asiat saavat vauhtia ja ryhtiä silloin kun M-R on paikalla."

"Erittäin tarkka kuuntelija, joka saa todella hyviä ideoita ja visioita. Yleensä ne ovat melkein sellaisenaan toteutuskelpoisia. M-R ei jää kuitenkaan ideoijan tai visionäärin tasolle vaan myös tekee ja toteuttaa ripeästi."

Aila Mielikäinen, professori

Kerro itsestäsi neljällä lauseella.

Olen koko ikäni ollut koulussa. Olen aina pitänyt kirjaimista, nuoteista ja – varsinkin pienenä – numeroista. Nykyään lukujärjestyksessäni on liian vähän piirustusta. Luonto on iän myötä opettanut nauttimaan myös liikunnasta.

Erikoisin/ ikimuistoinen työpaikkasi.

Äitini alakoulu, jossa olen hankkinut melkoisen didaktisen kokemuksen. Työtodistus jäi tosin pyytämättä. Täytyy myös myöntää, että musiikkitunnit veivät voiton kaikista muista oppiaineista.

Mikä ajoi sinut murteidentutkimuksen pariin?

Se, että Hirvensalmen savolaiset väänsivät hämäläisten painostuksesta tetrenkin tehreksi samaan aikaan, kun otrasta tuli ohra ja itrasta ihra.

Tällä analogiamuodostuksellaan he pääsivät myös kielitieteen oppikirjaan (Ravila: Johdatus kielihistoriaan s. 56). Lähdin proseminaarivaiheessa selvittämään tuon omalaatuisen rajamurteen säilymistä, ja vastaan tuli paljon muutakin kiinnostavaa kuin tetri.

Mitä haluaisit vielä saavuttaa/ tutkia?

Jokainen pienikin artikkeli viritää aina uusia uteliaita kysymyksiä ja poikii siten houkuttelevia aiheita varastoon. Tunnen seisovani monien polkujen ympäröimänä: metsän hämärässä riittää etsittävää monelta suunnalta, mm. puhekielestä, uskonnollisesta kielestä ja kielenhuollosta.

Työkaverien kommentteja Ailasta.

"Laitoksen luottohenkilö."

"Tarkka opettaja, tutkija, ohjaaja ja tekstien lukija."

Kuva: Saija Taivalmäki

Äitiä ikävä

Sinä iltana hän istui pitkään ikkunassa ja katseli, kuinka kuunsaateet kiemurtelivat hangella. Hän tiiraili varjoja, jotka piilottivat ja varjoja, jotka paljastivat. Tuntui, kuin joku hirveä otus olisi vaaninut häntäkin.

Tytön pää painui rintaa vasten, mutta hän säpsähti hereille, kun pikkusiskon parkaisu puhkaisi hiljaisuuden. Hän kiirehti nostamaan lapsen syliinsä ja heijasi sitä edestakaisin. Lapsi ei rauhoittunut, vaikka hän kuinka hyräili ja hyssytteli. Hän joutui korottamaan ääntään, jotta olisi saanut aatuutilullaansa kuuluviin.

”Kyllä se äiti kohta tulee”, hän sopotti siskon kutreihin.

Kello raksutti tyytyväisenä. Pikkusiskon itku tikahtui haukotuksiin, ja tyttö laski sen takaisin sänkyynsä. Itse hän istuutui vuoteensa laidalle ja tuijotti ulos pysähtyneesti. Vielä vähän aikaa, ja sitten hän menisi nukkumaan.

Seuraavana aamuna opettaja katsahti häntä tuon tuostakin tutkivasti. Hän olisi halunnut rynnätä pihalle ja selittää sitten joskus, miksi laskut olivat laskematta ja kotiaine kirjoittamatta. Nyt piti vain ponnistella, jotta opettaja ei olisi huomannut, kuinka silmät eksyivät oikealta riviltä ja korvat tarkkailivat kellon kilahdusta. Ja pianhan se kutsuikin välitunnille! Hän seurasi mekastavaa laumaa pihalle, mutta jättäytyi sitten sopivaan nurkkaan seuraamaan, kuinka toiset valloittivat lumitöyrästä. ”Hei, tuu nyt sääkin!” Lämmin käsi kosketti kevyesti olkapäätä ja hän hymyili pojalle, jota aurinko ei ollut unohtanut. Lumi kimalsi sokaisevana, mutta se himmeni, kun poika kysyi, miksei hän tullut iltaisin pihalle. Tyttö mutisi jotain pikkusiskosta. Toiset huikkasivat heille, ja poika ryntäsikin kukkulalle villisti karjuen. Tyttö kyyristyi nurkkaansa ja kuunteli, kuinka vilu väristi jäseniä.

Viimeinen tunti alkoi, ja tyttö värjötteli pulpetissaan piskuisena linnun poikasena. Posket alkoivat helottaa ja pikkukukat täristivät päätä niin, että opettajakin sen huomasi. Vanha rouva arveli, että hänen olisi parasta lähteä kotiin. Toiset vähän mankuivat, kun hän pääsi kesken pois, mutta äänet sekoittuivat vähitellen pään paukkeeseen. Hän horjahteli kotiin, kun sirket alkoivat soittaa niin villisti, että häntä ihan nauratti. Hän tunsii lentävänsä: jalat eivät edes hipaisseet maata. Tyttö muisti pikkusiskon ja mielti, kuinka pieni ja muodoton se olikaan ja täysin toisten armoilla.

Kotona äiti istui keittiön pöydän ääressä tuijotellen suurta sydämenmuotoista tahraa. Pullasta oli jyrssitty sisälmykset, ja kahvia oli läikkynyt hellalle. Tyttö nojautui varovasti oven karmiin.

”Minulla on”, hän aloitti, mutta äiti nousi ja alkoi vetää haalaria päälleen.

”Käyn ruokkimassa lampaat”, hän mutisi ja lähti tuiskuun tukka takussa.

Tyttö kyyristyi lattialle ja nukahti niille sijoilleen, kunnes pikkusiskon parkaisu herätti horroksesta. Maitopullo könötti tyhjänä siskon poskea vasten. Maitoa oli niin vähän, että

se riitti hädin tuskin kostuttamaan kyltymättömiä huulia. Tyttö kurkisti jääkaappiin ja pakasteeseenkin, muttei löytänyt mitään vauvalle sopivaa. Äiti oli kyllä käynyt kaupassa, mutta siitä oli jo liian kauan.

Tyttö kumosi säästölippaansa. Pikkusisko piti ottaa mukaan, eihän sitä parkumaankaan voinut jättää. Pikkuruiset vaatteet olivat siellä, mihin hän oli ne viimeksi laskostanut. Oven hän painoi varovasti lukkoon, ja vuorasi pikkusiskon pulkkaan turkisten väliin. Kauppaan ei onneksi ollut pitkä matka, mutta sekin tuntui niin raskaalta, että hän jo mielti, huutaisiko apua vai kävisikö navetalla katsomassa, vieläkö äiti viipyisi siellä. Hän päätti kuitenkin jatkaa matkaansa omin avuin. Kaupassa kassatäti ihmetteli, miten pikkusiskokin oli mukana.

”Äiti on kipeä”, tyttö sujautti ja hypisteli takin naruja. Naapurin tädit tulivat leperteleämään siskolle, joka äänteli jo määräävästi ostoskärryissä.

”Anna, kun mitä otan sen vähäksi aikaa!”, yksi rouvista lupasi juuri, kun tyttö hätäili ostotensa kanssa.

Yöllä tyttö havahtui parahuksiin.

”Pikkusisko”, hän ajatteli ja ponnisti tahdonvoimansa noustakseen lapsen luo. Pienokainen lepäsi kuitenkin aivan levollisena. Tyttö juoksi kamarin ovelle ja takoi sitä rai-vokkaasti. Hän ei malttanut odottaa vastausta, vaan riuhtaisi oven auki ja hyökkäsi peitemytyn kimppuun.

”Äiti, äiti!” Hätä tikahtui kurkkuun: äiti ei ollutkaan sängyssään. Sydän moukaroi rintaa ja hengitys juuttui kurkkuun.

”Ulos!” huusivat aivot. ”Ulos!” komensivat jalat. Ja ulos hän juoksi, takki auki ja myssy ohimoilla.

Vaikerrus paisui mylvinnäksi, joka johdatti tytön navettaan. Tuomiopasuunat pauhasivat helvettiin, jonka valokatkaisija paljasti varoittamatta.

Lampaita, jotka riippuivat toisissaan. Lampaita, jotka kalusivat toisiaan pöhöttyneinä, silmät villisti kiiluen. Tyttö ei kestänyt katsella, vaan säntäsi lähimpään naapuriin.

”Lampaat!”, hän nyyhkytti ja muisti sitten äidin. Vanha pariskunta kummasteli lattialla tutisevaa tyttöä, mutta havahtui sitten toimimaan. Isäntä juoksi navetalle, jonne oli jo tulossa muitakin ja emäntä jäi tytön luokse. Joku lähti tytön kotiin ja totesi, ettei hänen äitinsä ollut palannut.

Kun tyttö aamulla heräsi naapurin emännän hoivista, tämä silitteli häntä lempeästi ja kuiskutteli hiljaa.

”Äiti vietiin hoitoon. Se oli rämpinyt siellä hangessa melkein mökille asti. Setä on siellä, niin navetassa, ja kaupan täti meni katsomaan siskoa.”

Tyttö sulki silmänsä ja näki, kuinka auringon sormet kiemurtelivat punaisina. Ne takertuivat päiväpeittoon ja kietoi-vat hahmot pehmeään usvaan.

12.04. Pandora (SWE)

19.04. Varjo-Network

24.04. Kiss FM Keskiyön
opiskelijabileet
(mukana MoonTV)

Opiskelijan valttikortti

 copycard

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOPAINO
copy shop
PALVELUPISTE

**Kopiot
5 snt**

Kopiot samalla kortilla ympäri yliopistoa!

- Myynti: CopyShop Mattilanniemi (MaA) ja Seminaarinmäki (Hallinto)
- Kopiointi: CopyShopit, Agora ja Ylistönrinne (myöh. Päärakennus)

Gradujen painatus ja kansitus!
JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTO
paino

Tritonus ry presents...

la 6.4. la 20.4. la 27.4. Klo 22.30 ja ke 30.4 klo 19

SOHWI TV-SHOW
Improvisaatiota
Bändivieraita

Houseband Scorzio

Stand-up komiikkaa

TV-skabailua

Suomipop
yö-klubi 04:ään

Vapaa pääsy **sohwi**

Vaasankatu 21 www.sohwi.fi

IN SANE
ilmestyy myös
ensi syksynä.

Jätähän seuraavaan lehteen
tulevat jutut
ja ilmoitukset
ajoissa.

**BAILAA
SANEN KANSSA**

10.4. Tavalliset bileet
Tabascossa kello 22 alkaen.

17.4. Oton päivän bileet
Raatikellarilla kello 22 alkaen.

ORIOLA

Sairaalaväline

*Terveydenhuollon osaamisen
koko kirjo*

*The whole spectrum
of healthcare*

Nainen on tullut raskaaksi. Se sattui kuin vahingossa, mutta raskaustestin viiva pysyy. Nainen lopettaa tupakanpolton ja alkoholikäytön. Mies alkaa ihmetellä ja vaimo päättää kertoa. Mies ei kuitenkaan ole vihainen.

Hänkin yrittää lopettaa tupakoimisen, mutta jatkaa sitä kuitenkin töissä, kuin vahingossa.

Viinanjuontia hän ei edes harkitse lopettaa.

Mies
a l k a a
huolehtia nais-
esta, antaa neuvoja.
Naista ärsyttää ja hän
suuttuu aika ajoin. Mies
lepyttelee. Nainen leppyi,
mutta suuttuu silloin tällöin
uudestaan, useammin kuin
ennen. Mies lepyttelee ja
onanoi illalla suihkussa.

Mies päättää olla ylpeä ja
kertoo töissä kaikille. Mennään
kaljalle. Mies tulee kännissä kotiin
ja vaimo on jo valmiiksi suutuksissa.
Mies lepyttelee ja nukkuu sohvalla.
Aamulla nainen pyytää laastia aami-
aiseksi. Mies juoksee apteekkiin ja
ostaa kalkkitabletteja. Nainen syö puoli
purkillista ja saa vatsakivun. Mies yrit-
tää kaikkensa.

Naisen mielestä jääkaappi haisee.
Mies ei haista mitään, mutta siivoaa.
Haju ei kuulemma lähde. Mennään
lääkärille. Kaikki kunnossa. Menee vielä
aikaa. Mies ihmettelee lääkärielle
henkilökohtaisesti. Ei hätää, kaikki on
normaalia. Johtuu hormoneista.

Nainen alkaa kasvaa. Mies ei sano
mitään, mutta nainen saa raivarin. Et
enää rakasta, on liian iso maha, kasvot
punoittavat, raskausarpia. Ei ole totta,
rakastan rakastan. Mies yrittää, ei auta.
Hän onanoi illalla suihkussa ja nukkuu
sohvalla.

Käydään ostamassa uudet
tapetit. Mies remonttaa, nainen neu-
voo. Nainen suuttuu, tapetit olivat
väärä. Piti olla ruusuja, olikin nei-
likoita. Käydään ostamassa sänky.
Mies kokoaa, nainen neuvoo.

Käydään ostamassa leluja. Illalla
istutaan takkatulen ääressä ja
olla onnellisia.

Käydään lääkärissä.
Joko potkii? Jo. Ultraääni
kutittaa naista. Näkyy
epäselvä kuva. Tuossa
on hieno kaari, tuo
näkyy hyvin.
M i e s

ihmettelee,
näyttää niin
kummalta. Ei
hätää, kunnossa on,
kunnossa on. Nainen
tirauttaa kyyneleen, hoita-
jankin kasvoilla on ilme.

Aika lähenee.
Käydään valmennuksessa.
Opetellaan hengittämään.
Harjoitellaan h-hetkeä. Mies
alkaa nukkua levottomasti.
Heräilee yöllä silmät levällään,
sydän hakaten. Vaimo nauraa ja on
hiljaa tyytyväinen. Aika lähenee.

Vaimo herää yöllä, tuntuu
oudolta. Mies singahtaa ylös. Joko
mennään, joko? Jo. Mies juoksee
ympäri asuntoa, nainen kävelee autoon.
Mies ajaa hätävilkut päällä, sekin vielä.
Nainen yrittää rauhoitella. Mies yrittää
rauhottua. Tullaan sairaalaan.

Mies menettää tajuntansa ensim-
mäisen kerran aulassa. Nainen viedään
osastolle, miehelle annetaan paperipussi.
Synnytys alkaa. Mies repii pelihousunsa.
Lääkäri antaa rauhoittavia. Hyvin tulee,
pää näkyy, vielä kerran. Noin. Mies
vauhottaa, onko terve, onko? On.
Terveen värinen, raitoja on. Katkaistaan
varsi.

Mies menee kotiin ja laittaa
kaiken valmiiksi. Ei meinaa maltaa.
Kävelee edestakaisin, siivoaa, katselee
kelloa, odottaa. Viimein nainen tulee
kotiin. Mies on haljeta. Nainen hymy-
ilee. Mies hymyilee.

Missä, missä? Tässä. Mies
ottaa käärön naiselta ja riisuu.
Keittiöveitsi on terävä. Mies
halkaisee yhdellä viillolla.
Ojentaa naiselle viipaleen.
Nainen hymyilee ja haukkaa,
mehu valuu suupielistä. On
mehevä, on. Lattialle
putoaa kostea ja ruskea,
limainen siemen.

**JAAKKO
JUNTILA**

